

Miha vas četrtak in
v poštnino vred all
• Maribor s pošiljanjem
na dom za celo leto 52 din.,
pri leta 16 din., četrt leta
1 din. Izven Jugoslavije
56 din. Naročnina se pošlje
na upravnivo "Slovensko
Gospodarstvo" v Ma-
riboru, Koroška cesta 5.
Kdo se dopošilja do od-
govoda. Naročnina se pla-
čuje v naprej.
Telefon interurban št. 115.

Pošamezna številka stane 150 din. Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

19. številka.

MARIBOR, dne 8. maja 1924.

58. letnik.

Bratje, mi stojimo trdno, kakor zidi grada!

Po izreku svetopisemskega trpina Joba je človeško življenje na zemlji vojskovanje. Ker je človek družabno bitje, ali kakor ga imenuje grški modrijan Aristotel, politično bitje, mora tudi ta panoga človeškega udejstvovanja in življenja biti vojskovanje. In v resnici, politika je osobito vojskovanje.

Kdor hoče zmagati, se mora znati vojskovati. K temu so potrebni smisel, volja, moč in orožje. Kdor nima ne smisla ne volje za vojevanje, ali pa, kdor bi oboje imel, pa nima moči ne orožja, tak se ne more vojevati uspešno in z upom na zmago.

Slovenska ljudska stranka vodi energičen boj za samoupravo in avtonomijo Slovenije. Ona je edina stranka med Slovenci, ki ma za to borbo potrebne lastnosti in reči. Ima smisel za ta boj, ker dobro zna, da je avtonomija Slovenije bistven predpogoj za obstoj in napredek Slovencev ter da se slovenska avtonomija ne da doseči na drug način, kakor da se izvojuje. Ima voljo za tak boj, ker je prešinjena z iskreno in požrtvovalno ljubezni do slovenske zemlje in slovenskega ljudstva. Ima dovolj duševnih, moralnih, pa tudi telesnih moči za ta boj. Ima nezljivo orožje na razpolago in to je: uma svitli meč in zaupanje slovenskega ljudstva.

Naša stranka vodi ta boj v Beogradu že štiri leta. Morala je seči po orožju, ko so bile vse oblube o avtonomiji Slovenije, dane od zastopnikov srbskega naroda slovenskem zastopnikom, prelomljene in vse pogodbe v tem oziru pogažene. Da so zastopniki naše stranke vedno zahtevali avtonomistično ureditev naše države kot edino za Slovence sprejemljivo, dokazuje ženevska pogoda iz meseca novembra 1918.

Početkom novembra 1918 so se v švicarskem mestu Ženevi sestali Nikola Pašić kot zastopnik srbskega naroda, dr. Korošec kot zastopnik Slovencev in dr. Trumbić kot zastopnik Hrvatov ter so se dogovorili o zedinjenju Slovencev, Hrvatov in Srbov v eno državo in o ureditvi te države. Sklenili so, da bo nova država imela samo 4 ministrstva, skupna vsem trem narodom: ministra predsednika, ministra zunanjih zadev, ministra vojske in finančnega ministra za te skupne stvari. Vsa druga ministrstva ostanejo ločena med Srbe, Hrvate in Slovence, vsak izmed teh narodov ohrani svoja ministrstva, svojo vlado in torej tudi svoj deželnini zbor. O tem so se zastopniki Srbov, Slovencev in Hrvatov zedinili, napravili pogodbo ter jo vsi podpisali.

Nikola Pašić pa te pogodbe ni hotel držati, ter je tudi ni držal. Ko je poslanec dr. Hohnjec meseca maja 1923 v parlamentu napadel Nikola Pašića, očitajoč mu, da je pogazil sklenjeno pogodbo ter tako Slovence prevaril, je Nikola Pašić mirno odgovoril, da je ženevska

pogodbo podpisal na zahtevo Francozov, da pa je nikdar ni misil izvršiti.

Proti taki politiki, kako jo je v naši državi vodil Pašić s svojo velesrbsko kompanijo, nima mesta nič drugega nego odpor in boj. Mi ne moremo mirno gledati, kako se naša država vedno bolj razvija v velesrbsko državo. Mi tega ne moremo trpeti, ker smo Slovenci in ker smo v to državo vstopili z zahtevo, da se ne bomo pokorili velesrbski komandi, marveč da moramo biti lastni gospodarji na slovenski zemlji.

Demokratije poljubljajo velesrbsko palico, ki tepe naš narod, ker se ne čutijo več kot Slovenci, marveč sledujejo svoje sebične cilje ter v nekem meglem jugoslovanstvu iščejo sami sebe. Slovenski samostojneži so tudi soustvaritelji vidovdanske ustave in tako so soustvarili jarem ter ga položili na hrbot slovenskega naroda. Slovenski socialni demokratje tuhajo o tem, kako bi izvedli nauk nemškega žida Marks ter odpravili zasebno lastnino, nadomestijoč jo z nekakim komunizmom. Zato jim je vseeno, ali bo ta komunistična država slovenska ali srbska ali pa kakorkoli jugoslovanska, samo da jo imajo socialisti v svojih rokah.

Slovenska ljudska stranka je edina, ki je pred in ob ustanovitvi naše države zahtevala njen avtonomistično ureditev, ki je našemu narodu usiljeno centralistično in velesrbsko ureditev odločno odklonila ter vodi ostro borbo za njen spremenitev.

V nobeno drugo stranko na Slovenskem naš narod ne zaupa. Pri državnozborskih volitvah v marcu 1923 je slovensko ljudstvo sijajno pokazalo, da se hoče edino le pod zastavo Slovenske ljudske stranke boriti za svoje neoddatne slovenske pravice. Pod to zastavo tudi mora naš narod ostati, ako hoče priti do zmage svojih življenskih zahtev.

Iz tega razloga naše ljudstvo dosledno odklanja vsako stranko, ki ne korenini v domači zemlji, marveč se jo hoče od drugod pristeti ter vcepi v slovensko zemljo. Naše ljudstvo je odklonilo srbsko radikalno stranko, naj si je mu dala še toliko in take oblube. Ono tudi odklanja hrvatsko Radičeve stranko. Zakaj?

Radič je organiziral hrvatsko ljudstvo v odločen odpor proti centralizmu in velesrbskemu nadvladstvu. V tem je on sobojevnik naše stranke. Način njegovega dosedanjega boja, namreč politika abstinence — ostajanje doma, ni nikakor našla našega odobravanja, ker je samo jačila srbsko moč v naši državi, da se je razrastla v velesrbsko nadvladstvo. Ako bi vsi hrvatski poslanci že izpočetka in zmeraj bili v narodni skupščini v Beogradu, bi ne bilo v naši državi prišlo tako daleč. Mi te hrvatske politike nismo odobravali, pa tudi nismo čez njo zabavljali ali se hudovali. Hrvatom smo prepuščali določitev hrvatske politike.

Ko je postal jasno ko beli dan, da se s politiko abstinence in papirnatega streljanja iz Londona in Dunaja, kjer je prej bil, odnosno kjer je sedaj Radič, ne

trednštvo je v Mariboru
Koroška cesta št. 5. Ročni
pis ali se ne vraca. Upred-
nitivo sprejemajo naročnina,
Inserate in reklamacije.
Cene inseratov po do-
voru. Za večkratne oglaš-
primeren popust. Nezanesljive
reklamacije so poščene
proste.

Čekovni račun poščene
urada Ljubljana št. 10.600.
Telefon interurban št. 115.

doseči sprememba režima v državi, so Radičevi poslanci uvideli, da je politika Slovenske ljudske stranke boljša in so prišli v Beograd. Kako so s svojim dose- danjim ostajanjem doma podpirali Pašičeve velesrbske politike, se vidi iz tega, da je Pašić takoj po njihovem prihodu priredil krizo svoje vlade, ki jo je pomnožil s Pribičevičem, zaprl duri narodne skupščine, hoteč od kralja dobiti mandat za nove volitve, ki bi jih on sam vodil na banljanski način.

Proti velesrbskemu koruptnemu Pašičevemu režimu vodi federalistični blok — Slovenska ljudska stranka Radičevci in bosansko-hercegovski muslimani naj-ostrejši boj. Ta boj ima le takrat upanje na zmago, aко se njegovi člani sporazumejo in složno borijo zoper Pašičev velesrbski centralizem. Ako pa bi ena stranka v bloku začela streljati proti drugi, bi druga drugo slabile, in tretji, ki bi se smejal in veselil, bi bil Pašić.

Iz tega razloga ne moremo odobravati Radičevega sklepa, sporocenega v njegovem »Slobodnem Domu«, da se je z Albinom Prepeluhom, urednikom slovenskega »Avtonomista« sporazumel. Ta sporazum je kajpada političnega značaja ter se nanaša na organizacijo Radičeve stranke, ki bi jo naj v Sloveniji izvedel gospod Albin Prepeluh. Mi gospoda Radiča v naprej zatrjujemo, da bo z g. Prepeluhom imel še manj sreče, kakor z njegovimi predhodniki v Sloveniji. Prepeluh je bil socialni demokrat. Kaj je sedaj, ni znano, menda gospod Albin tega sam ne zna. Znano pa je to, da bi g. Albin Prepeluh za božjo voljo rad bil poslanec. Ker ni šlo pri slovenskih strankah, da bi dobil jamstvo in sigurnost poslaniškega mandata, se je obrnil na Radiča.

Slovenci odklanjamamo vmešavanje Radiča v našo politiko. Kaj je za nas Slovence najboljše, kaj naj torej hočemo in zahtevamo, to mi sami vemo najboljše. Ni treba, da bi šli Radiča vprašati. In kako se naj za svoje zahteve borimo, to tudi sami vemo. To smo znali, ko je Radič še delal politiko abstinence, to tudi zdaj vemo, ko je Radič svoje poslanke poslal v Beograd. Politika našega naroda mora biti slovenska, in zato mora tudi stranka, ki jo dela in vodi, biti slovenska. Jerobstvo odklanjamamo, pa bilo i hrvatsko jerobstvo.

Tako je mišljenje slovenskega ljudstva. Nad našim ljudstvom plapola zastava Slovenske ljudske stranke ter bo tudi v bodoče plapolala. Zvestoba za zvestobo! — Stranká dela nesebično za narod ter se z jekleno vztrajnostjo bori za njegove pravice. To naše ljudstvo ve in zato edino le tej svoji stranki zaupa. Geslo našega ljudstva napram stranki in njenim voditeljem je: »Bratje, mi stojimo trdno kakor zidi grada!«

Trdno kakor zid bo stalo naše ljudstvo pri občinskih volitvah, ki so v Sloveniji že razpisane. Nobenega popuščanja nikomur, nobenega vezanja z nikomer. — Trdno za Slovensko ljudsko stranko: to mora biti geslo pri sedanjih občinskih volitvah!

Trdno za Slovensko ljudsko stranko vselej in pov-

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

6

Ni ji branil. Bolje je bilo zanjo, da so si prenapeti živci poiskali olajšavo v solzah, pustil ji je, da se je izjokala.

Dolgo mu je slonela na prsih in jok ji je stresal telo, le polagoma se je pomirila.

On pa je med tem poiskal primernih besed, da jo potolaže in odvrne njene misli od brezupnega položaja.

Končno je dejala otožno:

»John, — kaj bova sedaj?«

»Le eno nama ostaja, Elza!« Mirno je govoril, kakor bi sedel doma na Angleškem v prijazni sobici. »Le eno — to je delo! Delo bo najina rešitev. Ne smeva se udati brezupnim mislim! Obupavanje bi naju privedlo v blaznost!

Delati morava in čakati in zaupati v Boga. Bog nju ne bo zapustil. Pomoč bo prišla! In kmalu bo prišla! Prepričan sem o tem. Našim kolonialnim uradom je znano, da potujeva s Fuwaldu. Zvedeli bodo, da ni dosegla v napovedano pristanišče, popraševali bodo za nama, preiskali bodo vsa obrežja, — tudi če bi Črni Mihael ne naznani, da naju je izkral.«

»Da, ljubi John! Če bi bila sama —!« je iznova zahitala. »Pretrpela bi, — ampak —!«

»Vem, ljuba žena!« ji je dejal nežno. »Misli sem tudi na to. Vzeti morava pač tudi to težavo nase, kakor bova morala še mnoge druge. Zaupati morava na Boga in se vdati v Njegovo voljo.

Pomagati pa si morava tudi sama in ne smeva držati rok križem. — Poglej, je nadaljeval živahn, »ali nimava na razpolago sredstev dovolj, da si urediva življenje, da si ga celo olajšava in olepšava —! Živil imava za mesece dovolj, puške in streljivo imava tudi, gozd je poln divjadične, zemlja je bujno rodovitna —! Živila bova, preprosto sicer, toda gladovala ne bova! Bog mi je dal zdravo pamet in krepke ude, čudno bi bilo, če si ne bi znala s temi darovi pomagati —!«

»Ah, John, želela bi si, da sem moški in da bi si znala potolažiti z golim umovanjem! Toda ženska sem in ženske poslušajo bolj na srce ko pa na razum. Zame je bodočnost le strašna, temna, neizrekljivo nesrečna —! Pa tebi zaupam, John! In obljudbljam ti, da bom pogumna —.«

Claytonova prva skrb je bila, kje bodeta prenočila. Poiskati je moral prostor, ki je bil dovolj varen pred divjimi, roparskimi živalmi.

Odpri je zabil s puškami in streljivom in predvsem oboril sebe in ženo, da bi bil za vsak slučaj pripravljen. Nato pa sta šla iskat primeren prostor za prvoč v divji džungli.

Kakih 10 metrov od obrežja je ležal raven gladek prostor brez drevja. Tam sta sklenila da si s časom postavita hišico. Do tedaj pa da bo gotova, je najboljše, sta razsodila, če prenočujeta na drevju in si naredita v vejh gnezdo v primerni višini, kamor bi ne mogla nobena roparica.

V ta namen si je izbral Clayton širi drevesa, ki so stala v pravokotu kake tri metre vsaksebi. Njihove močne veje so segale druga v drugo in so že same po sebi nudile zadosti trdno in varno podlago.

Clayton pa je nasekal še vej po drugih drevesih in

jih v višini štirih metrov od tal križem naložil na to naravno podlago ter jih povezel z vrvmi, ki mu jih je tudi nekaj dal seboj Črni Mihael.

Na ta pod je naložil polno drobnega vejevja in ga prepletel s srbotom. Povrh je nastlal orjaškega lapuha, ki je v obilici rastel na obali, in na vse to je razgrnil parjader.

Dva metra više je spletel iz vejevja streho, na njene robne je obesil jadra in lična zračna utica je bila gotova, prav ljubko, varno gnezdeče sredi zelenja in vejevja.

Zimnice, odeje, posteljne rjuhe ter nekaj lažjih kovčev je še spravil — s precejšnjimi težkočami — v višave in prvo prenočišče je bilo pripravljeno, da sprejme neprostovoljna samotarja.

Pozno popoldne je že bilo, ko je Clayton končal svoje delo. Kar mu je še ostalo dneva, ga je porabil, da je sestavil in povezel preprosto lestvo, ki bi naj olajšala Elzi dostop v zračno bivališče.

Ves dan ju je spremljal pri delu vrišč in krik neštetih ptic in drugih živali, papige in kolibriji v sijajno se bleščecih barvah so ju obletavali in klepetave, žlobudrave majhne opice so skakale in plesale po bližnjem drevju in z največjim zanimanjem opazovale nova gnezdenje.

Nihče ju ni motil, nobenega človeškega bitja nista videla, čeprav sta ves dan oba skrbno pazila na okolico in posebej na bližnji pragozd.

Le dvakrat sta mislila da utegne biti kdo v bližini, žival ali človek. Čreda opice se je kriče in zabavljačno pripodila po drevju črez nizki grič, preplašene so se ozirale živali nazaj v gozd, kot bi hotele svoje nove sede opozoriti, da se tam skriva velika nevarnost.

sod. Le tako je mogoče, da zberemo vse slovenske moči ter jih v slogi pojačene vržemo v boj za pravo slovenskega ljudstva in slovenske zemlje. Zmaguje le tisti, ki trdno stoji. Kdor se umika in omahuje pred sovražnikom ali pa bega od postojanke do postojanke, iskaže si novih voditeljev, bo ostal brez zmage. Pod zastavo svoje stranke bomo zmagali, ako stojimo trdno, kar zidi grad!

Usoda Male antante.

Češkoslovaškar republika, kraljevina Rumunija in kraljevina SHS tvorijo posebno državno zvezo pod imenom Mala antanta. Ta državna zveza se je ustanovila, da varuje mirovne pogodbe in sicer: v prvi vrsti trianonsko mirovno pogodbo proti Madžarski, neuillsko mirovno pogodbo pa proti Bolgariji, kajti Velika antanta je vstela Madžasko in Bolgarijo med premagane države, države Male antante pa med zmagovalce. Vse tri države Male antante so imele sprva skupno potrebo skleniti zvezo proti Madžarski. Glede Bolgarije so bila pa mnenja in potrebe različne. Tedaj je še živel bivši avstrijski cesar in kralj Karel Habsburški ter je imel najvnetejše pristaše med madžarsko gospodo in pri sami vlasti v Budimpešti. Če bi z Ogrske izbruhnil habsburški monarhistični pokret, bi bile vse tri države, ki so v Mali antanti, enako ogrožene in bi morale zavzeti tudi enako stališče, če bi pa Bolgarija poskusila pristi mirovne pogodbe, bi bila v prvi vrsti prizadeta Jugoslavija, potem precej manj Rumunija, Češka pa niti najmanj.

V tem se vidi, da so bile države Male antante samo napram Ogrski enotne, drugače pa ne in to še tembolj radi tega, ker je vsaka po svoje uravnava svojo zunanjost politiko. Članice Male antante so določile najprej vsako leto, potem za vsakega pol leta po eno redno konferenco in še poleg tega sestanke po potrebi. Zadnja konferenca je bila lani v Beogradu, prihodnja pa bi morala biti letos junija v Pragi, a se je odložila na še nedoločen čas, baje samo radi tega, ker ima češki zunanjji minister dr. Beneš potrebno in nujno pot v Ameriko.

Ze ob lanski konferenci Male antante se je od mnogih strani izražalo mnenje, da bo to najbrž zadnja konferenca in da se bo ta državna zveza razšla. Zakaj? Zato, ker je postala potreba te zveze vedno manjša, zunanja politika njenih držav pa od dneva do dneva različenja. Karel Habsburški je bil že mrtev in monarhistična preobratna nevarnost iz Madžarske je postajala vedno manjša. Na drugi strani sta pa imeli predvsem Češka in Rumunija svoje posebne želje, naša država seveda tudi, a če bi se hotelo učvrstiti zvezo Male antante, potem bi se pač moralno to prej ali slej izvajati na tak način, da bi se dve članici vedno morali žrtvovati za koristi ene same. Ze lani se je namreč Rumunija silno bala Rusije radi prisvojene Besarabije in Rumunija bi seveda hotela samo tako zvezo, da bi ji ostali dve državi brez koristi in potrebe stali ob strani v slučaju spopada z Rusijo. Nadalje je bil tudi v Grčiji vedno bolj ogrožen prestol, ki ga je zasedala rumunsko vladno hišo tesno sorodna vladarska družina. Rumunija bi seveda radi tega hotela imeti zvezo in zaveznike, ki bi nastopili v varstvu njenih vladarsko-rodbinskih interesov. Take zveze so seveda nemogoče, enkrat že radi prevelike previdnosti Čehov, drugič pa v splošnem radi tega, ker se nobena vlada ne upa prav prevzeti obljube, da bo svoje narode za tuje koristi vodila v vojno.

Ko je legel mrak na obal, je napolnil Clayton pri potoku velik vrč z vodo, zlezel po lestvi in jo potegnil za seboj.

Toplo je bilo in odgrnila sta platneno zaveso. Precej varna sta se počutila v svojih zračnih višavah. Sedla sta, da si počijeta in se pogovorita, preden ležeta spati.

Tedaj pograbi Elza moža za roko. Vsa prestrašena je napenjala oči v mračne sence gozda.

»John«, je šepnila, »poglej —! Kdo je tam! —? Človek —?«

Clayton se je obrnil in zagledal na robu gozda nejasne obrise orjaške postave. Za trenutek je stala, kot bi poslušala, nato pa se je počasi obrnila in izginila v temni džungli.

»Kaj je to, John?«

»Ne vem, Elza«, je dejal resno. »Tema je že in predeleč je da bi razločno videl. Mogoče da je samo senca, ki jo dela mesečna svetloba.«

»Ne ne, Clayton! — Ni bil človek, odurna, človeku podobna pošast je bila! O — bojim se! Strah me je!«

Objel je ženo in ji šepetal pomirjajoče in tolažilne besede. Mehko, sočutno srce je imel in huje ko vsa nesreča, ki ga je zadelo, ga je bolelo, da trpi njegova žena. Pogumen je bil in ničesar se ni bal, le tega ni mogel videti, da bi kdo trpel.

Zagnil je platenne stene in trdno privezel jadra k vejam. Le malo dprtino je pustil, ki je gledala na morje.

Tema je bila v ozki celici, molila sta in legla spati, da za hip pozabita na svojo nesrečo. Clayton je spal s puško v naročju in dvoje samokresov si je položil trdo poleg sebe.

Nista še zatisnila oči, ko je strahovito rjovenje pre-

Ta ali ona vlada bi to sicer obljudila, a se vendar kolikor toliko zaveda, da to ne bi bilo izvedljivo.

Na zadnji konferenci Male antante se je radi vsega tega enotno nastopilo samo glede posojila, ki ga je Madžarska prosila od zavezniških držav, drugače so se pa morali maloantantni zavezniški že zaradi lepšega izjaviti, da prepričajo vsaki državi v zunanjji politiki »svobodne roke«. To se je izjavilo še posebej z ozirom na priznanje sovjetske Rusije, molčalo se je pa o tem, kako naj postopajo ostale članice Male antante, ako ena izmed njih sklene posebno zvezo s kako drugo državo. Tedaj je bila namreč Češka že sklenila svojo posebno zvezo z Francijo in na beograjski konferenci se je popolnoma opustilo sklepati in določati, kaj naj storita sedaj Rumunija in Jugoslavija.

V teh mesecih od beograjske konference sem se je v političnem položaju Evrope marsikaj spremenilo in članice Male antante gredo vedno bolj naranzen. Kakor smo že zadnjič obravnavali, se še posebno zaostrujejo odnosi med Rumunijo in našo državo. Rumunija se je v največji meri posluževala na beograjski konferenci odobrene »svobodne roke« v zunanjji politiki. Na eni strani si išče zavezniške proti Rusiji, na drugi strani pa tudi proti nam nastopa tako, kakor ne bi smel nastopati niti dobri sosed, kaj še le zavezniški. Znane so rumunske nasilnosti ob izpraznitvi našega ozemlja v Banatu. Poleg tega je še pa nekaj, kar posebno razburja Srbe ter je to razburjenje razvneto že tako daleč, da danes do malega vse beograjski listi zelo ostro pišejo o Rumuniji. Rumunska vlada, ki krati Slovanom na svojem ozemlju vse pravice in svobodščine ter glede njih ne pripozna nobene dočobe o zaščiti narodnih manjšin, ki je naše državljanje do golega izropala, se neprestano obrača do beograjske vlade, ter zahteva za svoje narodnosti manjšine v Jugoslaviji celo to, kar ni v nobenem mednarodnem določilu. Ni jih dovolj, da zahteva za Rumune v Banatu cerkveno-šolsko avtonomijo, ona smatra za svoje tudi pleme v Makedoniji živečih Kucovlahov in ko poznamo občutljivost beograjske vlade glede Makedonije, si lahko predstavljamo odporni srbske javnosti proti rumunskim zahtevam.

Zadnji čas so začeli pisati beograjski listi, da stopa Rumunija radi makedonskih Kucovlahov proti nam v zvezo z Bolgarijo. Če je to res, potem hoče Rumunija sama to kršiti, kar bi moral varovati kot članica Male antante. Mogoče, kakor večkrat, tudi v tem slučaju gledajo v Beogradu prečrno, pa bilo kakor bilo, ob slabih odnosa, ki so nastali med nami in Rumunijo, se moramo vendar vprašati, kaj bo usoda državne zveze, katere eden član išče zavezništvo proti drugemu ali pa drugi injemu očita, da hoče teptati nekaj, kar je temelj in povod, da je taka zveza držav sploh nastala.

Nekaj o novem lovskem zakonu

Menda malokateri kmetovalci ve, da se pripravlja nova lovška postava za celo državo, še manj pa kakšna bode ista. Prav malo sem še o tem čital, namreč, da bi se od strani kmetovalcev uvedla kakšna primerena akcija, da bi bila nova lovška postava taka, da bode kmetijstvu v korist. Prav pridno pa delujejo o tem razna lovška društva in zahtevajo za celo državo enotno lovško postavo, katere osnutek je pa za kmetovalca še bolj krivičen, kakor je bil prejšnji v Avstriji. V ministrstvu za šume in rudnike se pripravlja načrt lovškega zakona po načelu državnega regala. Ta načrt je bil dosedaj uveden v krajih Srbije. Po tem

trgalno nočno tihoto. Bliže in bliže je prihajalo in kmalu sta čula zver trdo pod seboj.

Celo uro je krvi željna roparica vohala in pihala naokoli in se vzpenjala po debilih, končno se je vendar splazila v stran. Clayton jo je dobro videl v svitli mesecini, velika lepa žival je bila, ni še videl tako velikega panterja. Mikalo ga je, da bi mu poslal kroglo med rebra, pa šediti je moral s streljivom za nevarnejše trenutke.

Dolga, brezkončno dolga je bila njuna prva noč na samotni obali.

Čudni, neznanji, strahotni glasovi so prihajali iz pragozda. Miriade živalskega življenja, ki jih skriva džungla, se zbude šele po noči. Tedaj gredo na lov, po dnevi je prevrčo. Stoinostkat ju je zbudil iz nemirnega spanja krik in vrišč, lajanje in rjovenje in velika bitja so vohala in se plazila pod njunim skrivališčem —.

III.

Smrt, ki je rodila življenje —.

Slabo sta si počila tisto noč, pa vkljub temu sta radostno pozdravila prve žarke dneva. Po dnevi sta bila varna.

Za zajutrk sta si vzela prekajenega mesa in prepečenca iz Fuwaldinov zalog in si skuhalo kavo.

In na to se je Clayton lotil dela.

Nemirna noč mu je prinesla spoznanje, da si morata čimprej postaviti močno, dobro utrjeno kočo. Prej ne bodeta mirno spala, da ju bodo varovale štiri trdne stene pred strahotami džungle.

Seveda je bil to težek posel. Sam je bil za delo in

načrtu sme loviti vsak, kdor si kupi državno lovsko karto. Gotovo bi ta način bil za nas tudi bolj ugoden. Toda proti temu odločno nastopajo lovci, organizirani v raznih društvih. Ti zahtevajo, da se nova lovška postava izvede na vsak način na stališču zakupnega sistema. Pri tem pa stoji zahteva, katere so ugodne le za lovce in za ohranitev in gojitev divjadi. So pa v škodo kmetijstvu. Proti regionalnemu sistemu so že vložila proteste sledenja društva: Hrvatsko društvo za gojenje lova in ribarstva, Slovensko lovško društvo v Ljubljani in Jugoslovansko šumarsko udruženje. Je to čisto umevno, ker v teh društvih pa ni kmeta, ampak so večinoma bogati tovarnarji, industrijalci in uradniki. Ti ljudje bi pač radi imeli lovski zakon, da bi bil njim po godu, ne menijo se pa za koristi kmeta. Opozarjam tem potom vse kmetijske korporacije, da takoj začnemo o tem svoje stališče in potom svojih zastopnikov in poslancev zahtevajo takšen lovski zakon, ki ne bode ščitili samo divjadi v korist raznih športnikov, ampak bo v korist kmetijstvu. Naše poslance tem potom prosim, da se o tem informirajo ter v časopisu ljudstvu dajo navodila. Že do sedaj je vlada na ljubo lovčem ukrenila marsikaj, kar je lov v korist ljudstvu pa v škodo, n. pr. se je raztegnila doba varstva za zajca, silno so se povisale takse na lovške karte itd. Torej le pozor, da ne bode prepozno! Želim, da bi se kdo kaj oglašil glede tega tolkanja važnega vprašanja.

BIRMA V PREKMURJU.

Pretekli petek je s salonskim vozom, katerega mu je zeleniško ministarstvo dalo na razpolago, odpotoval iz Maribora v Prekmurje na prvo službeno potovanje naš škofov, dr. Andrej Karlin. V soboto dne 3. in v nedeljo, dne 4. t. m. je delil zakrament sv. birme v mestni župni cerkvi v Doljni Lendavi. Prekmurje je svojega novega škoфа, pod kojega kompetenca spada še par mesecev, nad vse pričakovanje sijajno sprejelo. Že iz Čakovca je cerkvenega kneza in škoфа spremljal polnoštevilna vojaška godba in zvonovi medžimurskih far, skozi katere se je vozil vlak z visokim dostojanstvenikom, so svečano naznajali njegov prihod. Ljudstvo in duhovščina, ki sicer spada pod zagrebško škofijo, sta ga iskreno pozdravljala.

Sprejem v Doljni Lendavi je bil izredno lep in veličasten. V salonu škofovškega vagona se je pri dohodu vlaka javil priljubljen okrajni glavar g. Lipovšek, ki je vladikov z izbranimi besedami pozdravil. Na obrazu g. škoфа se je videla ginjenost. Z glavarjem so se prisli pokloniti še drugi dostojanstveniki. Pred slavolokom na kolodvoru je v daljšem govoru pozdravil g. škofov domačin-jurist Janko Horvat in imenu prekmurskih in še na Ogrskem ostalih Slovencev. Povorka, na čelu koje je jezdila dolga vrsta jezdcev v madžarskih in prekmurskih narodnih nošah in bila spremljana od vojaške godbe, je šla potem med zvonjenjem in pokanjem topičev v mesto skozi velik slavolok, na katerem je bil napis: »Pozdravljen prvi jugoslovanski vladika na prekmurskih tleh.« Po mestu je delalo vojaštvo špalir. Na cerkvenem trgu je pred slavolokom, nad katerim je blestel nadpis: »Blagoslovljén, ki pride v imenu Gospodovem«, pozdravil vladik občinski gerent s posvetom, vsi sodniki, cel časniški zbor in drugi uradi. Za tem je govoril zastopnik kolonistov na Benici — primorskih beguncev — in nekaj učenek. Pevski zbor je zapel par lepih pesmi, nakar se je podal g. škofov s spremstvom pred cerkev, kjer ga je pričakoval mestni župnik, dekan in kanonik g. Florjan Strausz z duhovščino. Po blagoslovu je vladika odšel z župniščem in popoldan napravil kratek izlet v Čentibo.

pripravnega orodja tudi ni imel. Dva meseca je stavil kočo.

Podrl je celo vrsto srednje močnih dreves, razčaga debla na enako dolge kose, jih na enem koncu obsekal in jih z mnogim trudem in znojem v širikotu zabil v zemljo trdo drugo ob drugem. Vmesne prostore je obbil z vejami.

Tako je naredil štiri močne, trdne stene, ki jih noben žival, pa tudi noben človek ni mogel podreti. Luknje in šparanje je še zamašil z mahom in zamazal z glino, ki jo je v obilici našel ob potoku.

Majhno okno je napravil tako, da je zabil sredi stene, ki je gledala na morje, tri krajše hlode. V steni proti severu je pustil prostor za vhod.

Streho je naredil iz tanjših debel, ki jih je nekoliko viseče naložil vrhu sten. Obložil je streho še z vejami, z dolgo travo, z listjem in mahom. Na vse to je naložil debelo plast gline.

V okno je napravil križ iz debelih vej, ki jih je od znotraj nabil na stene. Okno je ležalo precej visoko od tal in je bilo ozko, križi so bili močni in trdni. Tod vsaj ni mogel noben sovražnik v kočo.

Nove težave so mu delale duri.

Mizar ni bil Clayton lord Greystoke in desk tudi ni imel. — Pa pomagal si je.

Raztrgal je zaboje, ki jih je prinesel seboj na potovanje, naredil iz tenkih debel okvir, ga obbil z deskami na debelo in deske še ojačil s počeznimi bruni.

Oba sta se smerjala, ko sta gledala težko, okorno ploščo na tleh pred seboj. Teh duri nobeden lev ni mogel vlotiti.

(Dalje prihodnjič.)

Zvečer je bila bakljada in obhod po mestu, ki je bilo čarobno razsvetljeno in iz vsake hiše, vsakega urada, cerkve in grada so plapolale zastave. Pred župniščem se je več tisoč broječa množica ustavila. Odvetnik dr. Leskovec je imel nagovor na g. škofa, ki se je v lepih besedah zahvalil govornikom in manifestantom. Vojaška godba je priredila nato še pred župniščem koncert.

V soboto, dne 3. t. m. je bila ob 8. uri sv. maša, kojo je daroval g. knezoškof. Med mašo je svirala na koru vojaška godba. Ta dan so prišle k birmi samo dekllice in sicer 1086.

V nedeljo, dne 4. t. m. je bila zopet ob 8. uri škofova sv. maša, katere so se udeležili zastopniki oblasti, civilnih in vojaških oblasti ter na tisoče vernikov. Po sv. maši je pridigoval domači g. dekan v madžarsčini. Za to pridigo je bila prva slovenska pridiga po dolgih stotljih v tej starodavni cerkvi in sicer je pridigoval gospod knezoškof sam. V analih zgodovine bo zabeležena ta pridiga, kajti od časa, od kar je učil sv. Metod v teh krajih sv. vero ni bilo nobenega višjega cerkvenega dostojanstvenika slovenske narodnosti, temveč vedno so prihajali semkaj škofje tujih narodnosti. In sedaj je božja Previdnost poklicala ravno zaslужnega moža, g. škofa Karlina, da on kot pravi naslednik slov. roda hodi po stopinjah sv. apostola Metoda. V svoji prekrasni pridigi, ki je marsikateremu Slovencu prignala solze v oči, je omenil prevzeti vladika, da upeljava zopet v Dol. Lendavi za 3000 vernikov-Slovencev, ki žive med 9000 Madžari dolnjelendske župnije redno slovensko pridigo vsako nedeljo in praznik, kar se je vsestransko z zadovoljstvom vzelno na znanje.

Po pridigi je bilo birmanih 1013 dečkov in tudi mož, ker že deset let ni bilo birme in so nekateri že nad 20 let stari. Oba dni jih je bilo pri birmi 2099.

V pondeljek dne 5. t. m. je bila birma v Dobrovniku.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Rešitev krize. Dne 27. marca je Pašič v zvezi s Pribičevičem sestavil novo vlado, katera je bila od prve svoje ure mrtvorojeno dete, ker ji ni bilo usojeno parlamentarno življenje. Brez parlamenta pa v ustavnih in parlamentarni državi, kakoršna bi morala biti naša država, vlada ne more živeti in izvrševati upravnih poslov. Pašič je to uvidel ter je zato od kralja zahteval volilno vlado, to je, vlado, ki ima dovoljenje razpustiti parlament, razpisati in voditi nove volitve. Pašič je volitve nameraval voditi tako, da bi v zvezi s Pribičevičem in njegovimi «značajnimi» demokratizmi uporabio podkupljanja in nasilja dosegel večino. To je bila njegova srčna želja in zahteva. Kralj je to zahtevo odbil. Vladini listi, zlasti še slovenski demokratski listi so od 27. marca do 6. maja lagali, da imata Pašič-Pribičevič od kralja dovoljenje razpustiti parlament in voditi nove volitve. Dne 6. maja pa so demokrati listi morali priznati to laž, ko so poročali, da je Pašič že svojčas zahteval razpust skupščine, krona pa je to odklonila. Zakaj so torej demokrati listi lagali od 27. marca do 6. maja? Liberalci ne laže zastonj. Ako so liberalci širili med svetlažnjive vesti, da imajo v žepu dovoljenje za razpust narodne skupščine, so hoteli na ta način pridobiti javno mnenje, ter po njem vplivati na vladarja. Pa se jim ni posrečilo. Vladar je ostal dosledno na svojem stališču, da se parlament sedaj še ne sme razpustiti, ker ni zato razloga. Hrvatski poslaniški mandati se morajo verificirati, sestaviti se mora vlada, ki ima zaupanje parlamentarne večine ter lahko v parlamentu predloži in reši nekaj zakonov, ki so nujno potrebni. To je Pašič zopet zvedel na dvoru 6. maja, ko se mu je naročilo, naj sestavi delovno vlado, torej tako, ki more delati v parlamentu s pomočjo parlamentarne večine. Pašič sedaj gladi svojo dolgo belo brado v brig, ali se mu to bo posrečilo. Ker se mu to gotovo ne bo posrečilo, bo prišla, tako se sme pričakovati, vrsta na Davidoviča in opozicionalni blok, da sestavi delovno vlado. Ako to iz raznih, zlasti sedaj neprevidenih razlogov ne bi bilo mogoče, bi se napravil poizkus nekake nepristranske vlade, ki bi se potrudila v parlamentu dobiti večino za neko, bolj kratko dobo poslovanja. Potem bi še le sledil razpust parlamenta in nove volitve.

VOLITVE V NEMČIJI.

V nedeljo so se v Nemčiji izvršile volitve v državni zbor. Volitve so potekle mirno in volilna udeležba ni bila najboljša. Pred volilice ni stopilo nič manj kot 75 strank. Toliko strank je nastalo vsled tega, ker so se tudi velike stranke razcepile v majhne skupine. Postavljenih je skupno 5300 kandidatov napram 3200 leta 1920. Berlin je poplavljeno z volilnimi oklici in plakati. Najzanimivejši dogodek zadnjih dni je bil preokret nemško nacionalne stranke, ki se je po svojih glavnih voditeljih izjavila za politiko izpolnjevanja mirovnih obveznosti. Voditelji so v volilnih govorih poučarjali,

da nikakor niso za vojno, temveč da se prevzamejo pravna bremena, kolikor jih bo mogla prenesti Nemčija. Proti mirovnim pogodbam in obvezam so pa silno agitirali skrajni nacionalisti, ki so si nadeli naziv »nemško-ljudski-blok« — »Deutsch-völkische-Freiheits-Partei« ter so dobili 30 mandatov. Potem pridejo nacionalisti s 96, nemška ljudska stranka s 47, bavarska ljudska stranka s 16, demokrati s 28, katoliški centrum s 64, socialisti s 103 in komunisti s 60 mandati. Ostali mandati odpadejo na manjše pokrajinske stranke, ki pa niso važne. Bodoči Reichstag bo imel zelo težko stališče, ker so proti nacionalistom preslabi republikanci. Če republikanske stranke: demokrati, centrum in socialisti ne bodo delali skupaj, je državni zbor in tudi republika v nevarnosti. Od teh strank je samo katoliški centrum popolnoma obdržal svoj položaj in še pridobil, demokrati in ljudska stranka so izgubili na račun nacionalistov, socialisti pa v korist komunistov.

MED RUMUNIJO IN BOLGARIJO

so se vršila pogajanja glede raznih gospodarskih, trgovskih in mogoče tudi političnih pogodb. Ta pogajanja so se pa razbila, ker so Rumuni po svoji navadi preveč zahtevali.

VOJNA POLITIKA POLJSKE.

Povodom otvoritve velesejma v Poznanju, je govoril predsednik poljske republike v zelo osvojevalnem duhu. Naglašal je: Poljska republika mora biti velesila in more samo kot taka eksistirati v Evropi. Mnogo smo dosegli od tega, kar nam je pripadal, a še ne vsega. Še vedno niso poljsko območje vsi oni deli zemlje, ki so potrebeni za našo popolno eksistenco ter bi morali biti združeni z materinsko državo. Naši državi je s finančno akcijo še omogočeno, da postavi svojo armado na takoj višino, da se nihče ne bo drznil stegniti svoje roke po poljski zemlji. — Pri tem je gotovo mislil na vprašanje poljskih manjšin, ki je zadnji čas prišlo zopet na površje in pa na Litvo, ki ima že dolgo vedno bolj zatecene obmejne spore s Poljsko.

Okrajni sestanki naše stranke.

18., 25. in 29. maja (dve nedelji in praznik Vnebohoda Gospodovega, se vršijo po vsem Štajerskem in Koroskem okrajinu SLS. Udeležijo se jih vsi okrajni odborniki in zastopniki SLS ter župani in občinski odborniki, ki so pristaši SLS. Predmet, o katerem bo govor na okrajinah sestankih, je zelo važen! Poročali bodo naši poslanci in govorniki iz Maribora in Celja.

Dne 18. maja (nedelja) se vršijo okrajni sestanki v naslednjih krajih:

1. Maribor, v Lekarniški ulici 6; ob 9. uri dopoldne; za krajevne organizacije in k njim spadajoče občine: Maribor mesto (vseh 5 okrajev), Dolgoše-Zerkovci, Kamnica, Krčevina, Lajtersberg, Sv. Martin pri Vurbergu, Sv. Peter pri Mariboru, Pobrežje, Radvanje, Selnica ob Dravi, Spodnja Sv. Kungota, Studenci, Tezno.

2. Slivnica pri Mariboru, v Društvenem domu po ranem sv. opravilu; za krajevne organizacije in njih občine: Slivnica pri Mariboru, Fram, Hoče, Sv. Miklavž — Rogoza, Razvanje, Pivola — Pohorje, Rače — Podova — Gorica.

3. Celje pri Belem volu (v vrtni dvorani) ob 9. uri dopoldne, za krajevne organizacije SLS in njih občine: Celje mesto, Celje okolica, Dobrna, Frankolovo, Galicija, Gornja Ponikva, Gotovlje, Griže, Novacerkev, Sv. Pavel pri Preboldu, Sv. Peter v Sav. dolini, Petrovče, Šmartno v Rož. dolini, Teharje, Vojnik, Žalec.

4. Sv. Jurij ob juž. železnici, v Katoliškem domu, po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije SLS in njih občine: Sv. Jurij ob juž. žel., Dramlje, Kalobje, Slivnica pri Celju, Ponikva ob juž. žel.

5. Ptuj v minoritskem samostanu ob 9. uri dopoldne za krajevne organizacije SLS in njih občine: Ptuj mesto, Ptuj okolica, Sv. Andraž v Leskovcu, Sv. Andraž v Slov. gor. in Artičah, Sv. Barbara v Halozah, Hajdina, Št. Janž na Dravskem polju, Sv. Lovrenc v Slov. gor. in Artičah, Sv. Marko niže Ptuja, Sv. Trojica v Halozah, Sv. Urban pri Ptaju, Sv. Vid pri Ptaju, Vurberg.

6. Ormož v Katoliškem domu, po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije SLS in njih občine: Ormož, Sv. Bolzen na Kogu, Sv. Miklavž pri Ormožu, Središče ob Dravi, Svetinje, Sv. Tomaž pri Ormožu in Velika nedelja.

7. Sv. Lenart v Slov. gor. v dvorani g. Arnuša po ranem sv. opravilu, za krajevne organizacije SLS in njih občine: Sv. Lenart v Slov. gor. in Artičah, Sv. Ana na Krembergu, Sv. Anton v Slov. gor., Sv. Barbara v Slov. gor., Sv. Benedikt v Slov. gor., Sv. Bolzen v Slov. gor., Sv. Jurij v Slov. gor., Marija Snežna, Sv. Rupert v Slov. gor., Sv. Trojica v Slov. gor.

8. Slovenska Bistrica v okrajni hranilnici po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije SLS in njih občine: Slovenska Bistrica, Črešnjevec, Gornja Polskava, Laporje, Sv. Martin na Pohorju, Spodnja Polskava, Tinje, Sv. Venčesl.

9. Laško v društveni dvorani po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije in njih občine: Laško, Dol pri Hrastniku, Sv. Jedert nad Laškim, Jurklošter, Sv. Lenart nad Laškim, Loka pri Zidanem mostu, Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah, Sv. Miklavž nad Laškim, Razbor, Sv. Rupert nad Laškim, Širje, Trbovlje.

10. Ljutomer v Okrajni hranilnici, ob 9. uri, poroča poslanec dr. Hohnjec za krajevne organizacije SLS in njih občine: Ljutomer, Št. Jurij ob Ščavnici in Mala Nedelja.

11. Sv. Križ pri Ljutomeru v Društvenem domu ob pol 5. uri popoldne, poroča poslanec dr. Hohnjec, za

krajevne organizacije SLS in k njim spadajoče občine: Sv. Križ, Veržej in del Kapele.

Naši poslanci med narodom.

Sv. Barbara v Slov. gor. V nedeljo, dne 11. maja po rani sv. maši priredi pri nas poslanec Žebot politično zborovanje. Isti dan popoldne ob 3. uri bo shod Slovenske ljudske stranke v Dupleku.

Poslanec dr. Hohnjec ima v nedeljo, dne 11. majnika shod pri Sv. Jerneju pri Ločah. Shod bo po predpoldanskem cerkvenem opravilu.

Sv. Primož nad Muto. V nedeljo, 18. t. m. po maši shod. Poroča poslanec Vladimir Pušenjak.

Trboje. V nedeljo, dne 11. t. m. se vrši po maši pri podružnici sv. Daniela shod, na katerem poroča Vlad. Pušenjak.

V Št. Rupertu nad Laškim imata g. poslanec Kugovnik prihodnjo nedeljo, dne 11. maja po ranem sv. opravilu shod pri cerkvi.

V brežiškem okraju so se vršili zadnjo nedeljo, dne 4. maja lepi shodi SLS v Sromljah in Artičah. Na obeh shodih, na katerih je poročal tajnik Krajnc, so zborovalci izrekli popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in zahvalili na njegovem delu. Isti dan se je vršil zaupni sestanek SLS v Brežicah.

Shodi v ptujskem okraju. V nedeljo, dne 11. maja, priredi Slov. ljudska stranka v ptujskem okraju shod v Majšpergu po rani sv. maši in v Stopercach popoldne po večernicah. Vabimo somišljene, da se zanesljivo udeležete. Poroča g. poslanec Vesensjak o državnem gospodarstvu in o političnem položaju.

Prireditve.

Izobraževalno društvo »Skala« v Gornji Polskavi. Na splošno zahtevo se ponovita igri »Užitkarji« in »Prepirljiva sosedka« v nedeljo, dne 11. maja, popoldne po večernicah v dvorani g. Katz s sodelovanjem pevskega in tamburaškega zborja. Pridite!

Kat. bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 18. maja (ne dne 11. maja) za svojo 30letnico slavnostno zborovanje z govorom in petjem ter igro »Bela nedelja« in sicer na prostem v župniškem dvorcu. V slučaju slabega vremena se preloži.

Pevski zbor Slov. kat. izobraževalnega društva v Celju priredi v nedeljo, dne 18. t. m. ob pol štirih popoldne v Narodnem domu koncert s prav lepim sporedom. Vse ljubitelje lepe pesmi uljudno vabimo na ta koncert in jih zagotavljamo, da jim ne bo žal, ako ga obiščejo. Nudilo se jim bode res nekaj lepega. Natančen spored na vabilu.

Petindvajsetletnico svojega poslovanja bode obhajala Posojilnica na Frankolovem v nedeljo, dne 18. t. m. Ob desetih dopoldne bo zahvalna sv. maša, katero bo daroval č. g. M. Kranjc. Po sv. maši v Društvenem domu govor o koristih zadružništva, govor g. Ivan Stanovnik, državni poslanec, aka ne bo zadržan. Popoldne ob pol štirih govor o mladinskih organizacijah, govor č. g. Marko Kranjc. Nato se ponovi igra »Čevljar — baron.« Vmes zapoje pevski zbor več narodnih pesmi. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

Pravo 557 25—1

Schichtovo milo z znamko »Jelen« je že 60 let znano kot najboljše in najizdatnejše od vseh vrst pralnega mlla.

Pravo samo z imenom »Schicht« in na znamko »Jelen«!

Tedenske novice.

Vse krajevne organizacije SLS prosimo, da nam takoj sporočijo, kadar bodo v kateri občini njihovega okoliša razpisane občinske volitve. — Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Krajevni odbori SLS! Glejte, da se vsi odborniki in zaupniki Vaše krajevne organizacije SLS okrajin sestankov SLS, na katere smo vam poslali vabila, polnoštevilno udeležijo!

Župani in občinski odborniki — pristaši Slov. ljudske stranke! Pridite zanesljivo na okrajne sestanke SLS, na katere Vas vabimo na drugem mestu. (Glej članek »Okrajni sestanki Slovenske ljudske stranke.«)

Mariborske novice. Kakor po drugod, je tudi po Mariboru in osobito še po Dravski dolini nad Mariborom dne 1. majnika razsajala krog šeste ure zvečer huda nevihta z gosto točo, ki pa na srečo ni bila debela. Toča je škodovala samo sadnemu drevju, ki je ravno sedaj v polnem cvetju. — V Mariboru se bosta vršili dve dirki in sicer na dirkališču na Teznu. Dirkali bodo kolesarji kluba »Edelweis« dne 25. majnika in pa konjsko dirkalsko društvo dne 29. maja in 1. junija. — Zadnje dni se je pripeljalo po Dravi v Maribor in od tamkaj naprej proti Hrvatski in Beogradu zelo veliko splayov. Kakor je razvidno

iz lepega štivila splavov, se je lesna trgovina na jug naše države zopet odprla. — V Mariboru barvajo na novo veliki državni most. Delo, ki bo trajalo zelo dolgo, bo stalo krog 100.000 dinarjev. Zadnjo nedeljo sta pobegnila iz jetnišnice mariborskega okrožnega sodišča dva kaznenca. Enega so kmalu po pobegu zopet ujeli ob Dravi, drugega pa še nimajo. — Umrla je v Mariboru dne 6. t. m. po kratki mučni bolezni obče spoštovana gospa in dobra mati Adela Kotnik, rojena Zelezinger. Pogreb se vrši danes, dne 8. t. m. ob 14. uri iz hiše žalosti Ob Brodu 5, na pokopališče v Pobrežju. Cenjeni obitelji naše iskreno sožalje!

Kako spreminja samostojni generali svojo politično barvo. V Poličko vas pri Št. Ilju v Slov. gor. je sklical samostojni general Mrmolja dne 4. t. m. politični shod. Mrmolja je začel kar brez predsednika vezati svoje surove politične otroke. Šele na opozoritev, da mora imeti zborovanje predsednika, je prevzel predsedništvo na poziv navzočih naš vrli župan Ivan Breznik. Pod Breznikovim predsedstvom je zavrtel Mrmolja svojo staro lajno psovk proti SLS, dr. Korošcu itd. Med govorom sta Mrmolji brala levite župan Breznik in Jurij Kolarič. Medklci teh dveh naših pristaev so Mrmoljo spravili v zadreg in se je hotel izmotiti iz kozjega roga s pozivom na Kolariča, naj on raztolmači razliko med avtonomijo in centralizmom. Tokrat pa se je Mrmolja opekel, pozvani je navozil razložil zgoraj imenovana pojma. Po Kolaričevih izvajanjih je Mrmolja ubral čisto drugo pot in rekel, da se je on že pogovoril z Radičevci in bo skušal s pomočjo Radiča priboriti Slovencem samostojnost. Samostojni so svojčas najbolj obojali in proklinali Radičeve politiko, sedaj pa bi radi z njegovo pomočjo zopet zlezli k vladnim jaslinam. Tak tič iz juga, ki je danes samostojen centralist, jutri pa Radičev republikanec, je tudi obmejno strašilo — Mrmolja.

Radi inštalacije novega nadžupnika bo novi zvon pri D. M. v Brezju pri Mariboru blagoslovil še le dne 11. majnika. Prijatelji Device Marije prisrčno vabljeni.

Požar povzročil 1 milijon kron škode. Dne 1. majnika je udarila med bliskom ter gromom strela v poslopje posestnika Bernharda na griču sv. Jožefa nad Slov. Bistrico. Hiša in vsa gospodarska poslopja so postala žrtev plame na. Gasiti ni bilo mogoče, ker na hribu ni vode in bi tudi najboljša požarna bramba ne mogla gasiti. Škoda znaša gotovo 1 milijon kron.

Sv. Janez Nepomučan na Radelju pri Marenbergu. Kakor vsako leto se tudi letos obhaja spomin sv. Janeza Nepomučana v petek, dne 16. maja slovesno po običajnem sporedu, v nedeljo, dne 18. maja pa z dvojno službo božjo. Popoldne ob 2. uri so pete litanije Marijine.

Prvi maj — dan toč! Popoldne dne 1. maja je prihrumela nevihta s točo nad Sv. Bolfank pri Središču, nad Središčem, Sv. Miklavž pri Ormožu, nad Ljutomerom in nad Štrigovo. Toča je po ravnokar omenjenih krajih močno poškodovala vinograde in sadenosnike. Škoda je neprengledno velika, saj je padala toča debela kot oreh.

Smrt vzornega moža v Radencih pri Kapeli. Pri nas smo izročili materi zemlji Franca Mauk, kmeta v Radencih, ki je bil star komaj 53 let. Blagopokojni je bil skrben oče svojih otrok, znan daleč na okoli ter spoštovan od vsacega, ki ga je poznal. Bil je dolgoletni član Posojilnice v Gor. Radgoni in star naročnik »Slov. Gospodarja«. Svetila mu večna luč, žaljuči rodbini pa naše sožalje!

Novice od Sv. Antona. Po dolgem bolehanju se je preselila na oni svet 82letna Ana Satler, sestra že davno umrlega g. župnika in zgodovinarja Matija Slekovec, rojena v negovski župniji. — Dva težka in nekaj lahkih slučajev škrlatice se je pojavilo v župniji. V Mariboru, kjer niso navadno brez škrlatice, zaprejo kako šolo, mladina gre na počitnice in zanesi tako na deželo to hudo bolezen.

Zalostno in resno iz Leskovca. Mesec april nas je hudo motil pri delu. Že smo se veselili, da gre h koncu. April nam ni privoščil čistega veselja. Zadnji dan nas je grdo obrkal z ledeno točo. Dne 30. 4. ob pol 6. uri zvezcer je toča klestila po Veliki Varnici črez Gradišče v V. Okič, kakor lani. Klestila je cvetje z drevja, pa tudi mlaude, nežne poganjke s trt. Kleti so prazne radi lanske toče, žepi so prazni, želodci gladni, ker so živila neznansko draga, tupatam se že najdejo družine, ki zares stradajo in nimajo, kaj obleči, vendar nam dakovaria posilja neznosne plačilne naloge! — Pucljev samostojni blagoslov: centralizem nas hudo davi. Vse to pa izrabljajo plačani agitatorji: samostojni, liberalni, socialistični itd. sedaj ko se spet bližajo volitve, da ljudi popolnoma zmešajo. Krivci vse nesreče šuntajo ljudi na Slov. ljudsko stranko ali kakor pravijo klerikalce, ki se edina neustrašeno bori proti izkorisčevalcem ljudstva in države. Lani so obetali in prodajali Novačanovo, letos pa že krošnjarijo z novo Prepehuovo slovensko republiko. Pač vedo, da je v kalnem lahko ribariti. Skali vodo in ribe so tvoje, zmešaj ljudem pojme, pa jih pri vsakih volitvah speljaš na led! — Slovenski gospodarji, mladeniči, vsi poštenjaki, ne sedajte na limi! Vez krščanske ljubezni naj nas vse trdno poveže in zedini in tedaj bodo nehale tožbe, bo Bog blagoslovil gorice in polja, bo premagan in vržen tudi nesrečni centralizem, bo dosežena avtonomija ali resnična samostojnost in le potem še bomo tudi vino laže prodajali, pravične davke plačevali in živelci človekavredno življenje. Le v edinstvi, le v slogi je moč! Zato pa vsi za našo Slovensko ljudska stranko! Vselej in povsod! Bog živil!

Fotografija samostojnega župana v Zavrču. Pri nas je pobiral za nove zvonove v imenu občine sam župan, slabostjni Troha. Nekaterim je dal potrdilo, koliko mu je kdo izročil, drugim nič, nekaterim pobotnico z uradnim pečatom občine Zavrč, drugim zopet ne. To je uganjal celo leto. Denarja ni izročil cerkveni oblasti, niti ga ni naložil na obrestovanje. Šele zadnji dopis v »Sloven-

skem Gospodarju« ga je vzdramil in zdaj daje strankam denar nazaj brez vseh obresti. Tistem pa, katerim ni dal potrdila pri prejemu denarja, ne da nič. Ker se strank boji, ga ni cele tedne doma, denar pa deli gostilničarka. Občinskega računa g. Troha še do sedaj ni predložil. Pozivamo državno pravdništvo, da se pobriga za Trohovo nečedno zadevo. G. okrajnemu glavarju dr. Pirkmajerju čestitamo, da ima tako vzorne župane a la Troha, ki bi že moral davno izginiti iz županskega stolčka.

Slovenci plačujemo. Lansko spomlad je v braslovški župniji razsajala škrlatica, kakor tudi po mnogih krajih v Sloveniji. Oblasti so zahtevala, da morajo ljudje otroke oddati v bolnico. Kjer so se ustavliali, so jih prisilili z orožniki. Ljudje so bili mnenja in se jim je tudi reklo, da je tam zdravljenje brezplačno. Naenkrat pa začne bolnišnica v Celju tirjati stranke za plačilo stroškov. Jaz sem stavil upit na g. ministra za narodno zdravje v tej zadevi. Dobil sem od njega odgovor, da je zdravljenje vseh epidemičnih bolezni v vseh državnih bolnišnicah stroškov prosto za vse brez razlike glede premoženja. Ta odgovor je bil poslan v Ljubljano na pokrajsko upravo, katera pa o tem noče nič slišati, češ, da bolnica v Celju ni državna, in začne stranke tožiti in imajo po 50 in še več dinarjev sodnih stroškov. Vidi se, da imajo gospodje v Ljubljani čudne nazore, da bolnica, ki jo opravlja država, če tudi slabo, ni državna. Res lepo: Slovenec le plačaj, če tudi si po zakonu prost plačila. V Srbiji so po bolnicah stranke plačila proste, v Sloveniji pa tirjajo slovenski upravniki od ljudi denar, akoravno da minister izjavio in to srbski, da so po zakonu plačila prosti. Gospodje, tako se ne dela med ljudstvom za ujedinjenje in ljubezen do domovine. Zato je potrebno, da imamo že enkrat upravo, ki bo narod vsestransko zadovoljevala in to je mogoče le tedaj, ako imamo avtonomijo, sedaj pod centralizmom pa moramo Slovenci samo plačevati, ugodnosti pa nimamo nobene. Vložen je ponovni upit na g. ministra, ali sedaj, ko ni vlade, še ni odgovora. Vendar je jasno, da velja ta zakon, ker od 1. 2. t. l. ni treba plačati, torej bo g. minister gospode v Ljubljani že poučil, da je zakon treba vpoštovati, ali pa na ministrove odgovore ne bomo polagali resnosti. — Davorin Krajnc, poslanec.

Občni zbor »Društva organistov za Štajersko«, zvezan s proslavo 25letnice Orglarske šole g. Karla Bervarja se je vršil v torek, dne 29. aprila t. l. v Celju in bil jako dobro obiskan. Udeležilo se ga je poleg zastopnika ljubljanskega »Cecilijanskega društva« g. kanonika dr. Fr. Kimovca in odpodlanca Glasbene Matice v Ljubljani g. Karla Brečko nad 100 organistov iz Štajerske, Kranjske in Koroške. Na občnem zboru v vrtni dvorani hotela »Beli vol« se je največ razpravljalo o zavarovanju organistov kot privatnih nameščencev. Sad teh posvetovanj je bil soglasen sklep, naj Društvo organistov zastavi vse svoje moči za to, da, kjer cerkev niso v stanu plačevati zavarovalnih premij, skrbi za kritje zavarovalnine od strani davčnih oblasti dotednega okraja. Nato so se vrstile volitve novega odbora. Za predsednika je bil ponovno izvoljen g. Karl Bervar, Celje, za podpredsednika pa g. Franc Klančnik iz Šmartna ob Paki. Poleg teh je bilo izvoljenih še 8 drugih odbornikov. — Dopoldanskemu zborovanju je popoldne sledila proslava 25letnice Orglarske šole v Celju. Ob pcl dveh popoldne so trije absolventi šole (Križnik, Markl, Škorjanc) na orglah farne cerkve proizvajali troje komadov. V cerkvi se je nabralo več stotin poslušalcev. V Orglarski šoli so nato govorili gg. Karl Ulaga iz Rim-toplic, Alojz Križnik iz Planine, kanonik dr. Kimovec iz Ljubljane in Karl Brečko iz Ljubljane, ki so v svojih govorih očrtali pomen in zgodovino Orglarske šole v Celju ter zasluge, ki si jih je pri tem stekel njen ustanovitelj in dolgoletni vodja g. Karl Bervar. Naj posnamemo tu le par podatkov. Ko je g. Bervar po dovršenih študijah na konservatoriju v Regensburgu leta 1895 nastopil službo v Celju, je uvidel prav kmalu potrebo orglarske šole za Štajersko, razni duhovniki pa so ga začeli vnemati k temu, da jo ustanovi posebno še, ko so v Ljubljani začeli odklanjati gojence iz Štajerske. Tako je prišlo leta 1899 do ustanovitve celjske Orglarske šole. Šola je našla dobrohotne podpornike v rajnem celjskem opatu g. Francu Ogradiju, mariborskem škofu dr. M. Napotniku in zagrebškem ordinarijatu. Tudi avstrijska vlada je šolo podpirala, dočim jugoslovanska vlada na tozadne prošnje ni niti odgovorila. Velikih zaslug za šolo so si pridobili tudi o. Lazaristi in kapucini, ki so vsa leta dajali večim gojencem brezplačno hrano. Vseh dobrotnikov so se gojenci ob 25letnici spominjali s prisrčno zahvalo. Šola je razposlala doslej v svet 150 gojencev iz izpit. Letos obiskuje šolo 25 učencev. Učijo jih vodja šole g. K. Bervar, posojilniški uradnik g. Korun (klavir), g. ravnatelj Weiss (praktično navodilo za občinsko in posojilniško tajništvo) in g. katehet Cafuta. Nadzornik šole je g. vikar Peter Jurak. Po končanih govorih so člani »Društva organistov« zapeli dvoje pesmi in sicer: »Mi vstajamo«, kompozicijo gojanca celjske šole g. Tevža, sedaj organista v Beogradu, in »Slov«, ki jo je zložil g. jubilar K. Bervar in ki v kratkem izide v tisku. S prijateljskim sestankom je bilo prisrčno slavlje proti večeru zaključeno.

Novi zvonovi v Celju so bili velikonočne dni predmet vseh razgovorov in največje pozornosti med Celjani, tako meščani, kakor okoličani. Potem ko je veliki zvon župnije cerkve sv. Daniela v Celju sameval celih osem let v zvoniku in tožil za časi, ki so bili, je na veliki tork popoldne veselo zapel, ker iz kolodvora sem se je med zvonki železničarske godbe in gromenjem topičev skozi glavne mestne ulice in špalir tisočglave množice bližal cerkvi dolg spreved, v katerem so okoliški kmetje na treh okusu no okrašenih vozovih, pred katerih vsakega je bilo vpreženih po šest konj, vozili troje novih zvonov. Zvonovi so bili vlti v Strojnih livarnah v Ljubljani, posvetil pa jih je ljubljanski generalni vikar mil. g. Andrej Kalan. Tehtajo 1100, 700 in 300 kg ter stanejo okoli 175.000 dinarjev. Potreben denar je bil po neumornem prizadevanju seda-

njega vikarja in provizorja g. Petra Juraka v par mesecih do malega zbran. V radodarnosti so pri tem tekmovali meščani in okoličani, Slovenci z Nemci, da, celo več protestantov je prispevalo večje zneske, ganljiv dokaz, kako zelo so vsem kristjanom brez razlike pri srcu zvoni — klicarji k Bogu. Na veliki četrtiek dopoldne so nove zvone potegnili v zvonik, seveda zopet ob navzočnosti ston in stčglave množice. Na veliko soboto zjutraj so pa novi zvoni v družbi in lepi harmoniji s starim prvč zapeli svoj velikonočni »Aleluja!« — hvalite Gospoda Bog da, da jih ne bi nikdar zadelo usoda njihovih prednikov! — Ta teden dobri zvonik župne cerkve tudi novi strelovod, ker je prejšnjega lanskega jesen popolnoma uničila strela. Nato pa dobri tudi zvonik novo lepo obleko.

Pohvala in pritožba. Iz Griž pri Celju poročajo: Letošnje velikonočne praznike smo v cerkvi zelo veličastno obhajali. Pri božjem grobu je bila električna razsvetljjava. Častno stražo so držali Orliči in Orli. Vsa zasluga gre za božjo čast vsevnetemu g. kaplanu. Starši smo mu iz srca hvaležni, da tako lepo vzgojuje našo mladino. Vznemirila sta nas pa učitelja, ki sta se nad častno stražo spodikala. Pokazala sta cítno, kakšnega duha sta in mi starši se bojimo za svoje otroke. Zatorej zahtevamo: Otroke kat. staršev naj vzgojujejo kat. učitelji! Brezvernih učiteljev ne maramo!

Smrt vzorne matere v Gornji Ponikvi pri Žalcu. V torek po Veliki noči dne 22. aprila je nenadoma umrla dobra mati in gospodinja Marija Vrzelak, rojena Razpotnik, v starosti 65 let. Bila je vedno vzor ženske, a morala je mnogo trpeti, med drugim sta hiša in gospodarsko poslopje dvakrat pogorela, bilo je vse novo. Prvič je zažgal petleten sosedov deček, zakuril si je v sosedovi listnici, ko ni bilo nikogar doma, in je pri obeh posestnikih pogorelo; kako je ogenj v drugič nastal, je še danes nejasno. Je sicer vse obnovljeno, a tako lepo ni kakor prej. Vse te in druge bridkosti je pokojna mati prenašala potrežljivo, moč ji je dala njena globoka vera. Letošnja dolga in ostra zima ji je povzročila nevarno pljučno bolezen, a da bo smrt tako naglo nastopila, tega nihče ni pričakoval. Zlati žarki zahajajočega pomladanskega solntca so zadnjikrat pozdravljali rajske Savinjsko dolino, ko se je velikonočni tork zvečer rajna mati poslavljala od nas in šla pred večnega Sodnika. Bila je pretresljiva žaloziga, ko vstopim v hišo in vprašam, me li mati pozna. Že prej v nezavesti ni ničesar govorila, pozneje tudi ne, a te da daj obrne svoje oči, mi poda svojo velo roko in pravi prav razločno: »Se vendar še enkrat vidival!« To so bile njene zadnje besede. Pogreb se je vršil na beli četrtek, dne 24. aprila. Vodil ga je v spremstvu domačega g. župnika, preč. g. Ivana Gorišek in ob veliki udeležbi ljudstva sin duhovnik Martin Vrzelak, župni upravitelj v Pernicah nad Muto, in ji pri grobu govoril v slovo. Ta živel je, kdor solze ob smrti svoji videl je, slove rek. Najlepše plačilo in spricvalo rajni materi so bile pač solze v očeh vseh navzočih. Ne čast, ljubezen svojo so ji prišli izkazati na zadnji poti. Rajska pomlad s svojim cvetjem in zelenjem, s svojo lepoto in veseljem je po dolgi, kruti zimski zopet prišla k nam, a blago mater smo dejali v črno zemljo. Življenje in smrt, iz smrti pa zopet življenje! To upanje imamo po veri. Pokojne matere se hočemo spominjati v molitvah. Večna luč naj ji sveti! Od mrtvih vstali Gorski pot daj, da se enkrat vidimo v oni rajske pomladni, ki nikan ne mine!

Novice iz Šmartna ob Paki. Letos je pričel majnik pri nas z nevihto in treskanjem. Zvezcer ob 9. uri prvega maja je strela udarila v hišo Rudolfa Lukner pd. Šumlaka na Velikem vrhu. Sicer ni užgala, vendar pa mu je napravila veliko škode, ker je zidovje razrušila. V sobi so bili gospodar, gospodinja in dekla ter domači pes. Strela je psa ubila, dekla pa je omamila. Prava sreča, da ni ubila katerega izmed ljudi. Sedaj imamo vsak dan dež. Ljudje ne morejo opraviti dela na polju. Sadje je v najlepšem cvetju. Upati je na dobro sadno letino. Želo letos sadijo hmelj. Da bi se le ne prenagliili! V tukajšnji poštni urad je bilo že drugič ulomljeno. To pot brez uspeha, ker tati ni mogel odpreti blagajne. Krivcev, kar je sedaj že navadno, niso izsledili.

Za splavarje v okraju Gornjigrad. Ker se kljub jasne besedilu legitimacije splavarjem ne prizna polovična vožnja na progi Celje—Paškavas, akoravno je to že lansko leto generalno ravnateljstvo saobračaja v Beogradu obljubilo urediti na intervencijo poslanca Vlado Pušenjaka, je imenovan tozadne ponovno interveniral v Celju, Ljubljani in Beogradu. Občina Rečica na Paki je storila v tej zadevi posebno vlogo na generalno direkcijo saobračaja v Beogradu.

Zlata poroka pri Sv. Štefanu pri Šmarju. Na veliki ponedeljek se je vršila na prijaznem gričku tukajšnje podružnice Sv. Ane redka, a zelo lepa svečanost zlate poroke, katero sta praznovala ugledna in občespoštovana ženska Anton in Antonija Kramer. Z zlatoporočencema se je radovalo devet otrok, zetov, sinah in lepo število vnučkov in vnučnjik. Prileten, toda zdrav in čvrst zlati ženin je vrl somišlenjeni SLS ter dolgoleten naročnik »Slov. Gospodarja«. Naj Bog živi zlatoporočenca še dolgo, dolgo let ter njima želimo, da dočakata še biserno poroko!

Poroka. Iz Dobja pri Planini poročajo: Poročila se je marljiva in pri nas zelo pr

zadnjih dneh je tako napihnilo Sotlo, da je buknila iznad bregov in preplavila celo Sotlsko dolino. Ubogi Obsotčani bodo imeli tudi letos blatno in povojeno seno. Povodenj je zelo veliko škodovala tudi setvam ter krompirju.

Demokratski shod pri Lisičnem pri Pilštajnu. Plakati so oznanjali občinstvu, da se vrši pri Kolarju v Lisičnem dne 27. m. m. shod narodno-napredne stranke. Ko smo se pa radovedneži zbrali ob določeni uri v dotični gostilni z namenom, da izvemo, kdo priredi shod, ker na plakatih tega ni bilo naznанено, smo na veliko začudenje zaledali kar dva govornika: g. Špindlerja iz Maribora in g. Malgaja iz Zibike ter pet poslušalcev, seveda v prisnosti boljših polovic, večina udeležencev je bila iz Kozjega, vsega skupaj je bilo dobro šteto sedem ljudi z govornikoma. Razume se, da pri taki udeležbi tudi niso otorili shoda. V sosedni sobi smo zastonj čakali na demokratski evangelij. Tako se godi uskoškim hlapcem, ako se upajo pogledati na deželo!

Kaj nam poročajo naši fantje vojaki iz Vel. Kikinde. No, da ne boste mogoče mislili tam v blaženi Sloveniji, da smo že zares vsi zadremali v tujini, se hočemo pa še mi malo oglasiti. Kako se jim neki godi in dopade, si bo marsikdo od vas mislil. Ha! Včasih slabih, večkrat pa tudi imenito. Kadar gremo na vežbe in se pečemo po teh banatskih, neskončnih planjavah v žarkih pekočega solca, tedaj se pač držimo, kot da bi nas vsakdo, ki ga srečamo, za 1000 dinarjev terjal. (Po vojaški navadi jih seveda še eno četrtnko nihče nima.) Obrazi potni, prahu pa na njem na prst debelo, dela nas povsem jednake marogastemu leopardu. Za dobro elektriziranje in prebavljanje hrane še seveda naši konji poskrbijo. — Pa tudi veseli časi pridejo. Ustanovili smo slovensko pevsko društvo »Zarja« in smo tako zmožni, lepe naše slovenske pesmice tudi v tujini razširjati. Na uspehih nam ne manjka. Slovensko petje se tukaj črsla nad vse. Seveda pa tudi ne pozabimo, da smo bratci, rojeni med lepimi slovenskimi vinski hribčki. Zato jim pa tudi ob vsaki prilici s polnimi glazbi svojo zvestobo prisegamo. Jaz bi vam rad še mnogo povedal, ali ker se bojim, da bi ne bi moj dopis vendar v koš, neham. Samo eno vam zatrjujem. Če bi prišlo do tega, da bi se glazovina na naših punkljah drobila, Slovenci svojega humorja in veselega značaja ne bodo nikdar izgubili. Srčne pozdrave rojakom pošiljajo: Slovenci 5. in 21. artillerijskega polka v Veliki Kikindi.

Priporoča se za nakup raznega manufakturnega blaga, špecerije itd. dobra poštena kristjanska hiša trgovina Ivan Sever, trgovina z mešanim blagom v Velenju, ter se naj cela širša okolica okrog Velenja ozira na današnji oglas, katera se najtopleje priporoča!

Svetovna tvrdka Georg Schicht d. d., znana velevarna mila v Ustju ob Labi, je ena najstarejših in največjih tovarn mila na evropski celi. Kakor v vseh drugih nasledstvenih državah, ustanovila je ta tvrdka po preobratu tudi v Jugoslaviji in sicer v Osijeku, veliko tovarno za izdelovanje mila, sveč in raznih pralnih sredstev. Tukajšnja »Jugoslovanska d. d. Georg Schicht«, pri kateri je v odlični meri udeležen domaći kapital, dogradila je veliko in najmoderneje urejeno tovarno in je v položaju, izdelovati sedaj tudi v Jugoslaviji svoje, skozi desetletja kot najboljše priznano pralno milo z znakom »Jelen«, v predvojni kakovosti. Oblika tega mila se sicer mnogostransko ponareja, v kakovosti pa pravega Schichtovega mila nihče ne doseže. Vsem gospodinjam se torej priporoča v njih lastnem interesu, da pri nakupu pralnega mila pazijo vedno na ime »Schicht« in na znakom »Jelen«, ter da zvrnejo vse druge izdelke, katere se jim nudi kot »Schichtov« milo, ki pa ne nosijo znake pravega Schichtovega mila. Opozorjam na današnji oglas.

Vinarska in sadjarska šola v Mariboru je izdala s pomočjo izrednih denarnih prispevkov okrajnega zastopa mariborskega in posojilnice »Narodni dom« v Mariboru prospekt, vsebujoč zgodovinsko črtico in splošno uredbo tega najstarejšega slovenskega kmetijskega zavoda, pogoje za sprejem učencev in praktikantov, hišni in šolski red, učni načrt itd., kar mora zanimati napredne kmetovalce in njih sinove, od kajih najboljši se naj strokovno izobrazujejo v kmetijskih šolah za njih prevažni poklic. 17 slik predstavlja razne objekte vinarske in sadjarske šole. Ta prospekt znači nekak mejnik v razvoju 52 let starega kmetijskega zavoda, kojega uredba se bode morala radi nedavno izvršenega izjednačenja (unificiranja) vseh kmetijskih šol v državi spremeniti v mnogih pravicih. Dobiva se pri ravnateljstvu Vinarske in sadjarske šole v Mariboru proti plačilu 5 din. za tiskovni sklad, naložen v navedenem denarnem zavodu v svrhu kritja tiskovnih stroškov in omogočenja izdanj še drugih spisov kmetijsko-gospodarske stroke, za kar se preplačila hvaležno sprejemajo.

VII.

Podjetna brata zdaj sta vrla veliko pralnico odprla, kjer noč in dan perice zale so z milom »Zlatorog« tu prale.

(Nadaljevanje sledi).

Gospodarstvo.

KMETIJSKA DELA V MESECU MAJU.

Na dvorišču in pri živini.

Mesec maj je najlepši in najzdravejši mesec v letu, vsled česar ga opevajo pesniki in naravoslovci. V maju se nadobudna mladina suče radostno po zelenih pašnih in livadah, kar pospešuje njeno telesno rast in krepi zdravje. Ko odide staro in mlado od doma, je skrbeti za varnost stanovanj proti požaru in tativini. Čestokrat se namreč pripeti, da deca, ki smo jo pustili doma iz nedovrednosti zaneti požar.

Pri menjavi v krmljenju živine pazimo na to, da ne nastopijo motenja v prebavilih. To se utegne pripetiti, ako preidemo od suhe krme prehitro na zeleno. Mlado zeleno klajo, je mešati s suho vselej tako, da prideva v začetku dva dela suhe krme na en del zelene krme. Od dne do dne zvišujemo potem zeleno klajo in znižujemo suho. V teku štirinajstih dni se polagoma žival privadi na novo krmo. Iz zelene klaje se razvijajo v živalskem želodcu prav pogosto plini, ki povzročajo napenjanje živali, zlasti če smo krmili mlado, mokro ali v kupu razgretu deteljo. V hudem slučaju se utegnejo plini razvijati tako naglo in silno, da poči vamp in žival pogine, ako ni hitre pomoči. Da ohranimo žival pred takšnim nevarnim napenjanjem, moramo biti pri paši in poklanjanju zelene detelje zelo previdni. Napetim živalim je odvoditi pline iz vampa s pomočjo požiralnikove cevi, ki se naroča pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

Molzno govedo je pasti najbolje samo toliko, kolikor je potrebno, da se živali izprehodijo. Najboljši način izkorisčanja pašnikov je ta, ako travo kosimo ter jo pokladamo živini v hlevu, pri čemer preprečimo škodo, ki jo povzročijo živali s pohojo trave. Pri molznicah dobimo največ mleka, ako jih krmimo s tečno zeleno krmo v hlevu ter spuščamo obenem po dve uri dnevno na dirkališče.

Urbana solnce če greje zelo,

Vinska trgatev preslabá ne bo.

In dan Vnebohoda vreme rosi,

Krma živinska se težko suši.

V vinogradu.

V slučaju nevarnosti pomladanske slane kurimo v vinogradu s tvarinami, ki povzročajo mnogo težkega drama. Proti pomladanskemu pozebi je trta najobčutljivejša tedaj, ko so popki toliko pognali, da se morejo videti trtni listki in nastavki. Beli popkov mah varuje nežne notranje dele pred pozebo. Ko so mladike postale 10–15 cm dolge, jih poškropimo prvič proti peronospori z eno odstotno raztopino modre galice ob lepem vremenu. V istem času žveplamo trto tudi proti plesnobi ali oidiiju. Pri žvepljanju je paziti na to, da žveplenega prahu ne nasipljemo na listje in mladike, temveč ga razpršimo v prav fino meglo, ki se vseude na trtni dele in od pripekajočega solnca prime. Pekončujmo grozdnega sukača in trnega zavijača. To delo opravljajo najlažje otroci, ki s priostrenimi lesenimi kaveljčki pobirajo mrčes ter ga uničujejo.

V sadonosniku.

Obnovimo drevesne kolobarje, ki imajo nalogo dovajati dežnico, katere mlada drevesca v prvem času mnogo potrebujejo. Drevesni kolobar pa omogoča tudi pristop zraka do korenin, kar pospešuje rast drevja v znatni meri. Kolobar je držati trave in plevela prost, da drevesu ne odtegujemo po nepotrebnem hranilnih snovi in potrebne vlage. Velika napaka, katero opazujemo prepogostokrat pri nevečih sadjercih torej je, potrošati kolobarje s plevami ali senenim drobom. Ponkončujmo gosenice od prstenčarja, zlatnice i. dr. v kolikor jim moremo priti še do živega. Težko je namreč zatirati to golazen, ko se je razlezla po drevju. Jabolčnemu cvetoderju letošnje pomladansko vreme sicer ni kaj posebno prijalo. Zategadelj je upati, da se mrčes ni v toliki meri razmnožil, kakor druga leta. Po sadovnjakih vidimo v tem času pogostoma, da se melje iz luknje v deblu črvojedina in pada na tla. To je znamenje, da je v deblu črv — vrbarjeva ličinka. Z ozkim rezilom razširimo rano, odkoder prihaja na dan črvojedina. Potem pa z žico segamo tako dolgo po rovu, da zmečkamo zajedalca. Vrbarja v luknji uničimo tudi na ta način, da zažepljamo odprtino ter jo natlo dobr zadelamo s cepilno smolo. Bujno rastočemu drevju z na peto kožo še sedaj lahko puščamo na deblu. Proti škrupu, ko je drevje že ozelenelo z 1 odstotno raztopino modre galice, dočim smo v nezelenem stanju škropili s 4 odstotno raztopino. Listne ušice, ki se pojavljajo v tem času večkrat že v ogromnih množinah, ponkončujemo z raztopino tobačnega izvlečka in mazljivega mila. V 10 l vode raztopimo 15 dkg tobačnega izvlečka in približno toliko mazljivega mila. Zoper krvavo ušico nam služi kot najcenejše sredstvo petrolejeva mešanica, ki jo priredimo iz pol kg mazljivega mila, pol kg petroleja in 10 l vode. Tudi drevesni karbonil ali dendrin služi kot izborni sredstvo zoper tega škodljivca. Na 5 l vode vzamemo 1 liter dendrina. Pri novo nasajenem drevju pazimo, da ni preveč trdno privezano in se zemlja lahko seseda z njim. Odstranjujmo poganjke, ki izhajajo iz divjega dela debla pri tleh. V drevesnici okopajmo ob lepem vremenu ter odstranjujmo vse poganjke iz nežlahtnega dela. Zgodnejce cepljence nadzorujmo, da se vezi ne zajedajo vanje. Prerezane vezi naj ostanejo na cepi, ker pozneje odpadejo same. Vsa dela v drevesnici izvršujemo z največjo skrbnostjo in previndostjo. Nerodnež lahko povzroči pri teh opravilih veliko škode.

Na potju in travnikih.

Dovršujmo sajenje krompirja. Sejemo koružo in drugo jarino ter sadimo fižol, buče in šolnčnice. Ozi-

mino plejemo, predno se prikaže klasje. Ko je vzrastel krompir in koruža približno 1 dm visoko ter se je napravila prstena skorja, je napočil čas okopavanja. — Okopavanje ima namen, da uniči plevel in omogoči pristop zraka v zemljo. V suši okopavamo tudi zategadelj, da varujemo zemljo pred prevelikim izsušenjem. Po zakonu o lasovitosti (kapilariteti) izhlapeva zemlja največ vlage tedaj, če so vse plasti zemlje enako goste in kompaktne. Če pa napravimo zgornjo plast rahlo, tedaj pretrgamo kapilaritetu in preprečimo izhlapevanje vlage iz spodnjih plast. Rahla zgornja plast služi torek kot nekaka odeja za spodnjo plast, kjer se razprostirajo korenine. Zatorej velja pravilo, da je motika polovica dežja v sušnih letinah. Koncem meseca maja začnemo s košnjo detelje in trave. Deteljo je sušiti kolikor mogoče počasi, — najbolje na kozolcih in ostrvih, da ne odpade listje, ki daje najboljšo krmo.

Na vrtu.

Sadimo fižol, kumare, melone, paradižnike, papriko, kolerabo in drugo zelenjavno. Sejemo salato v več presledkih, da imamo poleti v vsakem času dovolj utišne salate na razpolago.

V kleti.

Prečimo mlada vina v drugič, predno nastopi poletna vročina. V vročem poletnem času ni dobro prekatiti, ker izgubi vino preveč alkohola in dišečin in s tem na svoji kvaliteti. Praznih sodov ne postavljajmo na sonce, da se ne zaredi cik in posoda ne pokvari.

V čebelnjaku.

Vsek čebelar mora voditi zapisnik, v katerega zapisuje vse važne dogodke in spremembe posameznih panjev. Če imajo čebele potrebo za vodo, se jih napaja ob slabem vremenu v panju z gobo, ali pa se nalije vodo v kak satnik. Sicer pa je potrebno napajališče v bližini čebelnjaka. Zdržujmo šibke družine, kajti čebelar se more nadejati ob lepi paši le tedaj obilnega donosa, če so družine krepke. Pri zdrževanju dveh panjev je treba uničiti slabšo matico in pustiti močnejšo. — Vrednost matice spoznamo po množini in pravilnosti zalege. Vzgojevanje matic je eno najvažnejših opravil v pomladni, ker je usoda vsake družine odobre.

V maju vse na vasi je veselo,
V radost tuga se povsod spreminja;
Cvetje višnjevo, rumeno, belo,
Na lepoto rajsko nas spominja.

Vekoslav Štampar, ekonom.

Stanje goric. Že v zgodnji spomladi se loteva vsega razumnega vinogradnika prva velika skrb: kako je prezimila gorica? Večkrat se pripeti, da uniči huda zima in pomanjkanje zemeljske vlage trsna očesa. Glavno in najmočnejše oko pozebe in zato iztira stransko oko, ki pa ni tako rodovitno. Rez v goricah se ravna po teh preizkušnjah in če je pozebo precej očes, pustimo na trsu več in daljše rezničke. Trda in dolgotrajna letošnja zima je opravičila bojzen, da je pozeba naradi precej škode, ki pa ni povprečno tako huda, kakor se je mislilo, ker je bilo precej zemeljske vlage. V splošnem se lahko reče, da so gorice srednje dobro prezimile. Prva spomladanska dela pa so radi slabega vremena zelo zaostala. Še v aprilu ni bila rez končana in sedaj v maju se še najdejo kop. Tudi gorica je v rasti zaostala. Na Filipovo (1. maja) se mora baje po starih izkušnjah videti mladje od brega na breg, danes pa še je komaj »otep«. Lepo in toplo vreme bi sicer te nedostatke kmalu popravilo, kajti tudi leta 1917 je gorica v rasti zaostala, čeravno smo imeli potem še izborno vino. Topel in brezdežen maj v zvezi z lepim vremenom ob času cvetja bi popravil vse. Ako pa tega ne bo, bo vinska letina bolj slabla izpadla.

Vinske cene so ostale neizpremenjene. Letnik 1922 se prodaja po 16–20 K, letnik 1923 po 18–24 K, kako je pač vino. Sortirane vrste, ki kažejo 10–11% alkohola, tudi po 26–32 K, boljše vrste, tako: mali rizling, muškatni silvanec, silvanec, muškat, tudi po 40–48 kron. Vinske cene bodo odvisne od nadaljnega razvoja goric in od pogodb z Avstrijo.

LICENCOVANJE V SLOVENJGRASKEM SODNEM OKRAJU.

Kako vsako leto, se je tudi letos dne 28. aprila vršilo v slovenjgraskem sodnem okraju licencovanje bikov. Saj je licencovanje in odbira plemenjakov prvo, glavno in temeljno sredstvo za zboljšanje živinoreje. Dobri plemenjaki — dober zarod in od dobrega zaroda tudi boljši in večji užitki ter večji dobitek.

V zadoščenje nam je, da se tega dejstva zavedajo tudi že naši kmetovalci vedno bolj in bolj. In prav posebno na nas je vzrastilo, da letos tudi slovenjgraski okraj glede števila in kakovosti pri licencovanju razstavljenih plemenjakov prav ni zaostal za drugimi okraji ter da nas je tozadovno naravnost presenetil in prijetno iznenadil. Presenetil nas je pred vsem radi tega, ker smo se lahko prepričali, da vojne posledice in zadnje skrajne slabe letine vendarle niso popolnoma uničile in skvarile naše že dobro zasnovane in nekdaj celo že sloveče govedoreje ter da prizadevanje in trud za povzdrogo živinoreje toliko zaslужnih mož, kot višji živinczdravnik Pernat, g. Günther, Schöndorfer itd., vse eno ni bil zaman. Prvotni uspehi vpeljanih boljših živali in bolje reje so vsled slabe oskrbovanja v zadnjih letih navidezno sicer izgnili, vendar je sedaj opažati, da se zoper uveljavljajo boljše oblike in boljša kri. Nesebično in požrtvovalno delo, ki so ga z ozirom na povzdrogo tukajšnje govedoreje izvršili imenovani možje, svedočijo še dandanes v prenovljeni in poživljeni obliki naše plemenske živali.

Od vseh prignanih bikov-plemenjakov se jih je licencovalo 35. Bilo je vmes tudi par prvovrstnih živali. Večina bikorejcev je dobila nagrade.

Obče zadovoljstvo je bilo med živinorejci, ko je po končanem licencovanju na zbrano občinstvo naslovil g. živinodravnik Peršuh par vspodbudnih besed. Nepristranski opazovalec pa je pri pogledu na zadovoljive in celo dobre oblike plemenjakov moral dobiti vtis in prepričanje, da je dana vsekakor že podlaga boljše govedoreje. Na živinorejcih je sedaj ležeče, da gradijo s skrbno izbiro in z razsodno rejo na tej podlagi dalje, da dosežemo enkrat v naši govedoreji ono visoko stopnjo, za katero je tukajšnji okraj že od narave ustvarjen. »Naprej in navzgor« naj bo tudi naše geslo v živinoreji in prepričan sem, da pri vseh danih predpogojih ne bo izostal gospodarski uspeh.

Wernig, okrajin ekonom.

Društvo za konjske dirke v Ljutomeru, ki obstaja že 49 let, priredi v nedeljo, dne 11. maja t. l. svojo vsakoletno spomladansko kasačko dirko združeno z dirko v galopu na dirkališče žrebčarne Cven pri Ljutomeru.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 2. maja t. l. se je pripeljalo 460 svinj, 3 koze in 3 kozličje. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5–6 tednov starci komad 120–225 din., 7–9 tednov 250–410 din., 3–4 mesece 600–700 din., 5–7 mesecev 850–900 din., 8–10 mesecev 1050–1150 din., 1 leto 1425–1625 din., 1 kg žive teže 17.50–18.75 din., 1 kg mrtve teže 21.25–26.25 din., 1 koza 300–350 din., 1 kozlič 62.50–90 din.

Pozor, sadjarji! Tvrda Feliks F. Forster, grad Borl, pošta Sv. Barbara v Halozah, namerava urediti v zvezi z neko slovečko švicarsko firmo za likerje in letošnji in bočni sezonah več postaj za kuhanje žganja iz črešenj in drobnic (lesnih črešenj), v svrhu izdelovanja likerjev za izvoz. Ker se bo rabilo v ta namen okrog 10.000 kg tega sadja, se pozivajo posestniki črešnjevih dreves kot tudi lastniki kotlov v okrajih Marenberg, Maribor, Sv. Lenart v Slov. gor., Ormož, Ljutomer, Ptuj in Slov. Bistrica, da javijo nemudoma svoje naslove podpisani podružnici. V omenjenih središčih se bo tudi zbiralo in sprejemalo črešnje in drobnice ter plačevalo po dnevnih cenah. — Podružnica Sadarskega in vrtnarskega društva v Mariboru, vinarska šola.

Zitni trg. Trgovina z zitom je postala živahnejša. Nenadni padec dinarja je nekoliko obodril kupce, da so nakupili večje zaloge, nadajoč se, da bo dinar nadalje padal ter bo postal izvoz ugodnejši. Med tem pa se je dinar zopet očrtil in špekulantji so jo pošteno izkušili. Dovoz je vsled poljskih del, katera so se vsled pozne spomladis nakopičila, omenjen na manjše količine. Cene, ki so se v začetku nekoliko popravile, so proti koncu minulega tedna padle.

Moka, nularica stane 520–530 D, prodaja se precej črne moke, katero kupuje vojaštvo.

Pšenica, ki je v začetku prošlega tedna poskočila na 325–330 D, se prodaja sedaj zopet po 320–325 D.

Koruza je v ceni istotako popustila. V Bački se prodaja po 235, v Sremu po 240–245 D, v Zagrebu po 260 do 265 D.

Oves se še vedno čvrsto drži. V Zagrebu se prodaja po 260–265 D.

Fižol se ponuja v manjših količinah; cena mu je 600–700 D.

Otrob si prodajajo po 220 D.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 78–79 din., francoski frank stane 5.15 din., za 100 avstrijskih kron je plačati 11 para, za 100 čehoslovaških kron 237 din., za 100 laških lir 361 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 7 centimov.

SLABOST? SLABO SPANJE? NERVOZNOST? NEVESELJE DO DELA? Ali se večkrat pojavljajo različne boli? Dober prijatelj v takih slabih dneh je pravi Fellerjev Elzafluid! Dobro služi za umivanje in obloge, navno tako kot kosmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči, kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštino 3 dvojnate ali 1 špecjalna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnati ali 12 špecjalnih steklenic 214 dinarjev in 10% doplata razposilje: lesarna EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elzatrg št. 341, Hrvatsko.

PALMA

kaučuk plete in kaučuk podplate

nosijo deca in odrasli, ker so ti trajni,
ceni in se ugodno nosijo.

MED DR. FRANK
ordinira zopet od 8. do 10. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne: Maribor, Prešernova ulica 2.

Hranilnica in posojilnica na Dobrni pri Celju ima svoj 20. redni občni zbor v nedeljo, dne 11. maja 1924. Ob pol 8. uri zjutraj v uradnem prostoru, z navadnim dnevnim redom! — Načelstvo. 573

Orodja za čebelarstvo in ribarstvo
ima vedno veliko zalogu trgovina F. Frangescha naslednik Rupert Jeglitsch, Maribor.

Umetne sati in matična mreža se tudi dobri. 600

Išče se

za moža, nekoliko bolnega na očeh, oskrba pri dobrem kmetu. Je zmožen za lahka dela. Mesečna plača 1200 K. Piseme ponudbe na upravnosti. 580 2–1

1000 din. nagrade

plačam onemu, ki naznani storilce in povzroči zasleditev blaga, ki je bilo v noči od 27. na 28. aprila t. l. ukradeno iz izložbenega okna trgovine O. Skaza in drug v Ptiju, Dravska ulica 6, med tem en potni kovčeg, ševro in boks usnje, gamaše, čevlji, listnice in drugo blago. Pred nakupom svarim! Ognjeslav Skaza. 572

Dva orala zemlje: poslopje, njiva in sadonosnik se proda za 72.000 krov, zraven posestvo, 12 oralov za 175.000 din. J. Nerat, Gradiška, Spodnja Kungota, p. Pesnica. 598

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Spod. Poljskavi, reg. z. z. n. z. ki se vrši dne 29. maja 1924 ob 3. uri popoldne v prostorih Hranilnice in posojilnice. Dnevni red. 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka 1923. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev nadzorstva. 6. Slučajnosti. Ako bi se ob določeni uri ne zbralzo za sklepanje zadostno število članov, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepal brez ozira na število udeležencev. Odbor. 593

Izjava. Podpisani Ivan Imperl, Podgorica 14, se zahvaljujem tovaršu Ivanu Pompe, da je odstopil od kazenskega postopanja, ker sem ga na Zdoljah pri Trupiju na takoj neprimeren način razdalil. V ta namen plačam po njegovem volji 25 D Kat. izobraževalnemu društvu v Razborju, 25 D pa Sad. in vrt. društvo v Ljubljani. — Ivan Imperl. 591

Proda se posestvo v Polički vasi 39 (Jarenina), okoli štiri orale, hiša in hlev zidana in z opeko krita. Cena 300.000 K. 590

Pekarski učenec na tri leta se sprejme v parni pekarni Josih Fretze, Laško. 589 2–1

Cevljarski pomočnik išče službo, najraje kje na deželi. Naslov v upravnosti. 586

Za posestvo ca 90 oralov, obstoječe iz travnikov in nijiva Gorenjskem, išče se zanesljiv in veden, v konje, živino, sadjereji in poljedelstvu popolnoma izurjen, oženjen oskrbnik brez otrok, ki tudi sam dela, med tem ko njegova soproga vodi gospodinjstvo in je veča prasičereje in kurjerje. Vstop tekom meseča junija. Plača po dogovoru. Reflektant naj stavijo ponudbo z navedbo izobrazbe in prakse, kakor plačilnih zahodov, na upravo tega lista. 588

3–1

Trgovskega učenca, kateri ima veselje do trgovine, zdravega s primerno šolsko izobrazbo, od poštenih starišev, sprejme takoj v trgovino mešanega blaga in deželnih predelkov tvrdka Ad. Sulzer, trgovce, Letuš, Sav. dolina. 587

Veliko posestvo okoli 42 oralov v lepi legi ob okrajin cesti, poslopja in vse v najboljšem stanju, se po ceni proda ali da v najem tudi s premičninami. Vinko Korošec, pos. v Zg. Voličini 25, p. Sv. Lenart v Slov. gor. 585 3–1

MED DR. FRANK

Pridna družina z 2–3 delovnimi močmi, ki razume poljedelska opravila, se sprejme pod dobrimi pogoji na večje posestvo. Naslov v upravi. 549 2–1

Proda se posestvo, prvorstno na ravnini, 6 minut od žel. postaje. Posestvo obsegata nji ve, travnike, lep gozd in viograd, ter meri skupno nad 10 oralov. Gospodarsko poslopje v dobrem stanju ter v hiši električna luč. Cena po dogovoru. Vprašati je pri g. Alojziji Lopan, Loče pri Poljčanah. 532 3–1

Na prodaj posestvo sredi vasi z lepo zidanou hišo, zidanim gospodarskim poslopjem, vse v najboljšem stanu, povsod električna razsvetljava, po ugodni ceni takoj. Naslov po ve uprava. 548

Cepljene trte imamo, kakor vsak leto večjo množino, vse v najboljših vrst, na podlagi R. portalis in križankah po dn. cenah. Trte so dobro zarašče in ne vkoreninjene. Prodram tudi več tisoč korenjakov R. port., Göthe 9 in samorodnic. Oglašati se je pri posestniku Franc Horvat, Mostje, pošta Juršinci pri Ptaju. 197

Sodarski pomočnik za izdelovanje novih sodov se takoj sprejme proti dobrni plači, sta novanjem in hrani. Josip Zvonar, sodar, Stari trg pri Slovenskem Gradcu. 583

Učenec iz poštene hiše z dobro šolsko izobrazbo, nad 14 let star, se sprejme takoj v trgovino z meš. blagom na deželi. Kje, pove upravnisto lista. 581 2–1

Proda se kompletna spalna soba. Dalje: 2 postelji, umivalnik z ogledalom, omara, miza, stenska ura, blazinasti vložki in gramofon. Rogina, Maribor, Barvarška ulica 15. I. vrata 15. 579

Občni zbor Kmet. nakupovalne in prodajne zadruge z o. z. v Solčavi se vrši z običajnim sporedom v »Zadruži« dne 18. maja ob pol 9. uri. 578

Cepano, žagan in okroglo kolje tudi na vagona prodaja po ceni Franjo Gnilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25. 571 5–1

Gospodinja, veča kuhe, hišnih del, stara 30–40 let, se išče k rodbini z enim otrokom Ponudbe pod »Gospodinja« Konjice, poštni predel 4. 575

Zadružna elektrarna v Ormožu. Vabilo na redni občni zbor Zadružne elektrarne v Ormožu r. z. z. o. z., kateri se bo vršil v pondeljek, dne 19. maja 1924 ob 6. uri popoldne v dvorjan Kletarske gostilne v Ormožu. Dnevni red: 1. Čitanje revizijskega poročila. 2. Poročilo načelstva o prvem letnem računu. 3. Potrjenje letnega računa. 4. Sklepanje z ozirom na letni račun, nadalje v smislu par. 13 odstavke d zadružnih pravil ter o priključku občin od Ormoža do Središča 5. Sprememba pravil in zvišanje deležne glavnice. 6. Nadomestne volitve načelstva in nadzorstva 7. Pojasnila tvežke Stebi in Tuječ. 8. Slučajnosti. - Pripomba: Ako bi ob zgoraj določeni uri ne prišlo zadostno število zadružnikov, da bi bil občni zbor sklepčen, se vrši eno uro kasneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu zadružnikov. Načelstvo. 599

Sprejme se dekla, ki je vajena vsakega kmečkega dela, v župnišču. Priložnost ima tudi se naučiti kuhati. Kje — pove upravnisto. 559 2–1

Dobi se in prada se vse to v pošteni trgovski hiši

IVAN SEVER V VELENJU

Z poleg naslikanim zakonsko zaščitnim

brusilnim strojem

se vsaka nova kosa nabrusi v 15 do 20 minutah gotova za košnjo.

Dobi se pri izdelovalcu

JOHANN SCHLEMMER

Mitterndorf

pošta in železn. post. Sv. Rupert a. d. Raab, Steiermark

Za poletje kupite

boks in Ševro-usnje, gamaše, platnene čevlje, sendale in drugo

najbolje le pri

O. SKAŽA IN DRUG v Ptiju, Dravska ulica štev. 6.

Nositnice (traverze)

Ia Portland cement in cementne cevi, trstinje (Stukatur), strešna in zidna opeka, železo za kovače, prvorstne kose, 98–99% na galica, karbonil, vsake vrste bary, smodnik in kamniktit se dobri po najnižjih cenah pri

Karl Sima v Poljčanah. 582 3–1

Novi torpedo bicikli 2500 D, plašče in zračnice, garnitura 300, 400 in 500 D, dežne plašče 400, 500 do 600 D. Galico, rafijo, garantirano deteljno se, 3 in 7 letno, specerijsko, galanterijsko in vrvarsko blago, kakor novi preparat »Radio-Balsamica« proti revmatizmu prodaja R. Wračko, poštna hiša, Ptuj. 449 6–1

Predivo kupuje in sprejema v delo Kučanda Florjan, vrvar, Sv. Jurij ob juž. žel. 542

Proda se enoletna žrebica ali se zamenja s petletnim konjem. I. Mariborska delavška pekarna, Tržaška cesta št. 38. 556 2–1

Smrekove in hojeve hlove vsako količino kupi stavbenik Ubald Nassimbeni, Maribor, Vrtna ulica 12. Tam se prevzame tudi vsaka množina lesa za rezanje (Zaganje). 553 10–1

Posestvo, 8 oralov, njive, travniki, sadonosnik in čez 1 oral lesa prda v Vukovskem dolu, Jakob Kocbek, Waltendorf 31 bei Graz. 566 2–1

Učenca za pekarsko obrt, poslošen staršev vzame s celo oskrbo V. Horvat, pekarna na Ptujski gori. 570 2–1

Novo hišo s tremi sobami, 2 lepa vrta, sadonosnik, travnik njivo, klet, hlev itd. v prijaznem kraju, četrte ure od mesta (postaje) vse že obdelano, prodam radi selitve po zelo nizki ceni. Schneider, Devina, p. Slov. Bistrica. 563 3–1

<p

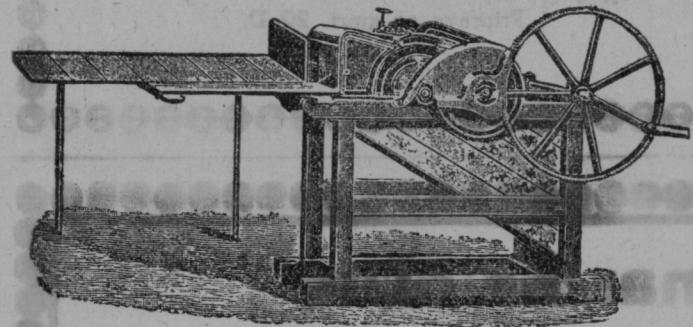
„Jugometalija“, Ljubljana

izdeluje vse vrste bakrenih kotov, nadalje vseh vrst klesarska, ključavnica in vodovodno-inštalacijska dela.

Znižane cene. — Točna in solidna postrežba.

KOLODVORSKA ULICA 18—20

Mlatilnice za 12.500 kron

lepe, močne, na kuglasta ležišča s težkim zamahalnim kolesom (Schwungrad). Velika zaloga vseh vrst plugov, osipalnikov, okopalnikov in bran, kakor tudi vse vrste poljedelskih strojev, dobite pri meni 10 odstot. ceneje, kakor pri vseh drugih tovarnah. Za vsaki stroj se jamči. Sprejme se v to stroko zastopnik proti mesečni plači in proviziji.

Se priporoča

Jakob Pučko

trgovina s poljedelskimi stroji,

Ormoška cesta.

PTUJ.

Ormoška cesta.

(Tik sejmišča.)

Mlatilnice, viteljne, slamoreznice in druge poljedelske stroje

kupite najceneje pri

561 3—1

Jos. Osolin v Laškem

Za dolge in puste zimske večere kupujte knjige

„Cirilove knjižnice“ Dosedaj izšlo 7 knjig.

Dobite jih po zelo nizki ceni v prodajalni

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Zaklad

vsake dobre gospodinje je močno in lepo perilo, kar pa je edino mogoče, ako kupite

belo platno

v veletrgovini R. Stermecki v Celju, kjer najdete velikansko zalogu in čudovito nizke cene. Lastna manipulacija in import. Trgovci engros cene — Cenik zastonj!

Priporočamo

vsem, da si pred nakupom blaga za obleke, za perilo vaske vrste, za nevestine bale itd., ogledajo zalogo

Oblačilnice za Slovenijo

t. z. z. o. z.

v Ljubljani. Njena osrednja prodajalna je v Ljubljani v hiši „Vzajemne posojilnice“ na Miklošičevi cesti, poleg »Uniona.«

Podružnica se nahaja pa v hiši »Gospodarske zvezek na Dunajski cesti št. 29. 125 20—1

Cene zelo zmerne!

Zadružno podjetje!

E 109/24-7

Dražbeni oklic.

Dne 24. maja 1924, predpoldne ob 10. uri, bo pri podpisanim sodišču v sobi štev. 10 dražba nepremičnin zemljiška knjiga I. Partinje vl. št. 47, zemljiška knjiga II. Zgor. Žerjavci vl. št. 131, zemljiška knjiga III. Navarda vl. št. 33, cenalna vrednost: pri I. po odbitku realnega bremena po 27.450 din. vrednost po 2166 din., pri II., kjer ni realnega bremena, 11.211 din., pri III. po odbitku realnega bremena po 500 din. pa vrednost po 16.752 D, vrednost pritikline pri I. 15.870 din., najmanjši ponudek: pri I., to je vl. št. 47 k. o. Partinje: 12.024 din., pri II., to je vl. št. 131 k. o. Zg. Žerjavci: 7474 din., pri III., to je vl. št. 33 k. o. Navarda: 11.168 din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede ne-premičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobrini veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča. 550 3—1

Okrajno sodišče Sv. Lenart v Slov. gor.,
dne 17. aprila 1924.

Najniže
cene
za lepo in
: dobro :
blago.

Potrebuješ li suknjo za moške in ženske oblike, hlačevino za delavce, blago iz bombaževine, barhent za pranje, tkanicu, perilo za pranje, suknjo za pranje, srajce, hlače, pred-pasnike, žepne robce, posteljno perilo, obrisače, odeje, koče, pletenine, moške in ženske nogavice, jopice, izgotovljeno žensko, moško in otroško perilo, perilo (Jäger) in vsakovrstne druge oblike, potem pošljite dva dinarja za poštino in zahtevajte, da se vam pošlje nov cenik; v slučaju, da hočete naročiti večjo količino blaga, pa hočete preje videti vzorce, pošljite za iste 10 D in pišite točno vse potrebno, da se vam lahko pošlje odgovarjanjoči vzorec. — Naši cenjeni čitalci dobijo specijelno ponudbo ter bodo dobro postreženi, če se obrnejo z zaupanjem na

R. Miklauč
Ljubljana br. 371.

Tvrda nudi samo dobro blago!

Stara pesem

Izkopana iz tritisocletnega groba egiptovskega kralja.

Opeko kdor dobro hoče dobiti,
ta v Raču jo mora zdaj naročiti.
Streho trpežno kdor hoče napravit,
opeko iz Račja mora nabaviti.
Denar si prihrani, srečo privabi,
blago Opekarne v Raču kdor rabi.
To pesmico danes vsak mora znati,
to šolarčku skrbna pravi že mati.

Kdor hoče kupiti zelo poceni

naj gre v prodajalno

TISKARNE SV. CIRILA V MARIBORU!

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Kralja Petra c. 25 CELJE (Bivša graška mitniča)

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov domačega izdelka po najnižjih cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

Imaš bolečine v obrazu? V celem telesu?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Potrebuješ li dobrodejno in okrepujoče mazilo?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali te muči glavobol? Zobobol? Trganje?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali želiš najboljše za njegovanje zob, kože, glaše?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali si preveč občutljiv glede mrzlega zraka?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Ali želiš dobro domače in kosmetiko sredstvo?

UPORABLJAJ ELZA-FLUID!

Fellerjev pravi Elzafluid je mnogo močnejši, izdatnejši in boljšega delovanja kakor francosko žganje. Nekoliko kapljic zadrstuje, da tudi ti rečeš

TO JE NAJBOLJŠE,
KAR SEM KEDAJ OKUŠAL!

Išči Elzafluid v vseh dotičnih poslovalnicah, vendar pa zahtevaj samo pravi Elzafluid lekarnarja Feller. Ako naročiš na-ravnost, stane s pakovanjem in poštino če se denar pošlje naprej ali po povzetju:

3 dvojnate ali 1 specijalna steklenica 24 din.
12 dvojnatih ali 4 specijalne steklenice 89 din.
24 dvojnatih ali 8 specijalnih steklenic 151 din.
36 dvojnatih ali 12 specijalnih steklenic 214 din.

Kot primot: Elza-obliž zoper kurja očesa 4 D in 6 D; Elza-mentolni črtniki 7 D; Elza-švedska tinktura za želodec D; Elza-zagorski prsni in kašeljni sok D; Elza-ribje olje 20 D; Elza-voda za usta 12 D; Elza-kolinska voda 15 D; Elza-šumski miris za sobo 15 D; Glycerin 4.80 D in 18 D; Lysol, Lysoform 25 D; Kineški čaj od 2 D dalje; originalno Radikum francosko žganje velika steklenica 15 D; Elza-mrčesni prašek 10 D; strup za podgane in miši 8 D. Za primot se pakovanje in poština posebej računa.

Na te cene se računa sedaj 10 odstot. doplatka. Pisma je natančno adresirati na: Eugen V. FELLER, lekarnar, Št. 341, Hrvatsko.

ZVONARNA IN LIVARNA

ŠT. VID NAD LJUBLJANO

BRONASTE ZVONOVE

v vseh velikostih za župne cerkve, podružnice in kapele po najnižji cenah.
Kupuje stare in razbite zvonoze po najvišjih cenah.

**Nakup in predaja evsa,
koruze, fižola, krömpirja,
vinskega kamna
in drugih dež. pridelkov.**

Veletrgovina špecerljiskega in kolonijal- negā blaga ter deželnih pridelkov

Miloš Oset

Maribor, Glavni trg (preje M. Ziegler.)

Telefon 173.

Fran Strupi, Celje

priporoča svojo bogato zalogu steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, okvirjev, raznovrstnih šip itd.
Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Ljudska posojilnica v Celju

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

(Hotel > Pri belem value)

**obrestuje hranilne vloge počenši s 1. januarjem 1924
od 7% do 10%, oziroma po dogovoru.**

**Rentni in invalidni davek plačuje posejnik
iz svojega.**

**Slavno p. n. občinstvo se opozarja, da upravnštvo odgovarja v oglašnih zadevah samo takrat, ako je pri-
ložena poštnina za odgovor.** Vsa pisma brez poštnine
gredu v koš brez odgovora.

Pokrivanje streh

z opeko, eternitnimi in salonitnimi ploščami, novo pokrivanje, poprave in tudi vse drugo razno krovsko delo izvršuje poceni in solidno tvrdka

RUDOLF BLUM, krovsko podjetje
Maribor, Aškerčeva ulica 22 552 2-1

JETIKA.

Zdravnik na pljučne bolezni dr. Pečnik, ordinira vsak petek v Celju. Vprašati v lekarni Marija Pemagaj. Ulita

Družna gospodarska banka

Podružnica v Mariboru.

Izvršuje vsa bančna poslova najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razredne loterije.

Lic. Nakano en Circulo y Mandado

Odszczepni urzędnik: Włodek Buteniek

Izdaia konzorcij «Slov. Gosподарја»